

NORVAR

Prosjektrapport

92
1998

Gruppen for samfunnskontakt

Informasjon om VA-sektoren

Forprosjekt

Norsk VA-verkforening

FORORD

NORVAR har opprettet en egen gruppe for samfunnskontakt. Bakgrunnen for å opprette gruppen var å bedre markedsføringen av VA-sektoren og øke dens anseelse i samfunnet.

Gruppen har i første omgang laget denne forprosjektrapporten med forslag til enkle tiltak, samt en beskrivelse av mer omfattende tiltak som det skal arbeides videre med.

Gruppen for samfunnskontakt består av:

Ivar D. Kalland, Bergen kommune (leder)
Eivind Fjelldal, OVA
Sven Olav Yndestad, IVAR
Morten Næss, Porsgrunn kommune
Jan Gorset, Oppdal kommune
Gunnar Fr. Aasgaard, ANØ
Tore Nilsen, Sarpsborg kommune
Jan Erik Alfstad, NORVAR (sekretær)

Arbeidet med samfunnskontakt fortsetter videre neste år. Vi oppfordrer aktørene i VA-bransjen om å komme med tips til tema gruppen kan arbeide videre med.

Hamar 21. desember 1998

Jan Erik Alfstad

INNHALDSFORTEGNELSE:

	side
1. BAKGRUNN, FORMÅL	2
2. ORGANISERING, GJENNOMFØRING, TIDPLAN	3
3. OVERSIKT OVER KJENT INFOMATERIELL OM VA-SEKTOREN	4
4. HVEM SKAL INFORMERES OG HVORDAN?	5
5. VIDERE ARBEID	8

1. BAKGRUNN, FORMÅL

Gjenanskaffelsesverdien av norske VA-anlegg er anslått til 150-160 milliarder kroner. Drifts- og vedlikeholdsutgiftene ligger på 2,5 - 3,0 milliarder kroner hvert år. Nyinvesteringene i VA-sektoren er årlig 2,5 - 4,0 milliarder kroner. Samlet er VA-bransjen på størrelse med en stor norsk industribedrift, men er delt opp i flere hundre små enheter.

Blant annet fordi sektoren er så oppdelt har man til nå ikke evnet å markedsføre sektorens betydning mot omverdenen, det være seg abonnenter, næringsliv, politikere, media, m.m.

Situasjonen i dag er at det er informasjon om negative forhold rundt VA-virksomheten som dominerer, og hovedårsaken til dette er at bransjen selv er passiv.

Dette bidrar til at man i mange kommuner sliter med å få nødvendige bevilgninger for å bedre vannkvalitet og avløpsmiljø. Samtidig fokuseres høye VA-gebyrer uten at disse sammenholdes med lokale forhold og kvaliteten på tjenesten.

Formålet med dette prosjektet er å utarbeide og fremlegge strategier og eksempler på informasjonsmaterieil til hjelp for kommunene eller VA-verkene for å kunne oppnå en bedre kontakt med omverdenen. Det dreier seg både om generelle informasjonsopplegg, som hele bransjen kan benytte direkte, og mer spesielle opplegg som grunnlag/maler for lokale informasjonsopplegg fra den enkelte kommune eller VA-verk. Viktigheten av å forvalte VA-anleggene i et langsiktig samfunnsøkonomisk perspektiv må fremheves.

En viktig tilleggseffekt av bedret dialog rundt VA-spørsmål kan være å bedre rekrutteringsgrunlaget til bransjen. Det er i dag bekymringsfullt liten søkning til høyere utdanning innen kommunalteknikk generelt og VA-fag spesielt.

Målsettingen er i vid forstand å få til en åpen kommunikasjon med verdenen rundt oss og derigjennom utvikle en positiv profil som vi mener bransjen fortjener.

2. GJENNOMFØRING, ORGANISERING OG TIDPLAN

2.1 GJENNOMFØRING

Prosjektet deles i 3 faser:

- Fase 1: Forprosjekt med beskrivelse av problemstilling og fremgangsmåte for å løse informasjonsbehovet.
- Fase 2: Utarbeidelse av informasjonsmaterieil om VA-gebyrer (f.eks. folder som vedlegges regning på VA-gebyrer).
- Fase 3: Utarbeidelse av annet informasjonsmaterieil ut fra anbefalinger i forprosjektet.

2.2 GRUPPENS SAMMENSETNING

Gruppen består av følgende medlemmer:

- Ivar D. Kalland, Bergen kommune (leder)
- Eivind Fjelldal, OVA
- Sven Olav Yndestad, TVAR
- Morten Næss, Porsgrunn kommune
- Jan Gorset, Oppdal kommune
- Gunnar Fr. Aasgaard, ANØ (repr driftsass)
- Tore Nilsen, Sarpsborg kommune

Sekretariatsfunksjonen er tillagt NORVAR. Sekretær er Jan Erik Alfstad.

2.3 ARBEIDSMÅTE

I fase 1, forprosjekt, har hver av deltagerne i arbeidsgruppen tatt for seg informasjonsmåter for ulike målgrupper og satt opp forslag til prioriterte tiltak med kostnadsoverslag for hver målgruppe.

I fellesmøter har man diskutert forslagene og blitt enige om prioriterte tiltak for målgruppene. Endelig forprosjekt er skrevet ut fra dette.

2.4 TIDPLAN

Fase 1 startet opp 19. mai 1998. Fase 1 og 2 ble fullført innen 31. desember 1998. Fase 3 startes opp 01.01.99. Videre tidplan vil avhenge av vedtak om arbeidsomfang med tilhørende ressurser.

3. OVERSIKT OVER ANNET KJENT INFOMATERIELL OM VA-SEKTOREN

Det er etterhvert utarbeidet en del brosjyremateriell om VA-sektoren. Dette er gjort av de enkelte kommuner uten noen form for samordning. NORVAR har tilskrevet alle sine medlemmer med oppfordring om å sende oss aktuelt infomateriell. Noc av dette er vedlagt som eksempel på maler, se henvisning i kapittel 4. En totaloversikt over kjent infomateriell er vist i bilag 1.

En av fordelene ved det informasjonsopplegget gruppen foreslår i forprosjektet er at det utarbeides maler eller felles infostoff til bruk for alle. Dette betyr en bedre utnyttelse av ressursene når hvert enkelt anlegg/hver kommune skal utarbeide sine egne brosjyrer

4. HVEM SKAL INFORMERES OG HVORDAN?

Gruppen foreslår 7 ulike målgrupper for VA-informasjon. Disse er:

- pressen
- skoler
- politikere
- kunder
- interessorganisasjoner
- egne ansatte
- studenter

Ulike tiltak for målgruppene er listet opp under. De fleste tiltak er så enkle at de er inntatt i forprosjektet. Noen tiltak krever videre arbeid i en fase etter forprosjektet. Skjemaer som er utarbeidet for hvert tiltak er vedlagt. Vedleggsskjemaene og tiltakene i tabellen nedenfor er gitt samme nummerering. Det er for hvert tiltak krysset av for de målgruppene en finner viktigst. Det kan være andre aktuelle målgrupper for tiltakene.

Forslag til tiltak		Målgruppe							Oppfølging/vedlegg
Nr	Tittel	Media	Skoler	Politi- kere	Kun- der	Inter- esse- org	Egne ans.	Stud- enter	
1.	NORVARs «tips-hefte» med maler for brosjyrer og annet infomateriell								
1.1	Utarbeidelse av pressemeldinger	x							
1.2	Gjennomføring av pressekonferanser	x							
1.3	Bevisst bruk av presse og radio	x							
1.4	Involvering av politikere og abonnenter i planarbeid	x		x	x				
1.5	Strategi for bedret internmarkedsføring						x		
1.6	Profilerende gaveartikler				x		x		
1.7	PR-aktiviteter ved åpning av nyanlegg				x				Eksempel fra Oppdal
1.8	Aksjoner i forhold til næringslivskunder				x				

Nr	Tittel	Media	Skoler	Politi- kere	Kun- der	Inter- esse- org	Egne ans.	Stud- enter	Oppfølging/vedlegg
1.9	Lag og foreningers dag				x	x			
1.10	Publikums- konkurranser				x				
1.11	Invitere naboene til møte ved nyanlegg				x				Eksempel fra Bergen
1.12	Undervisning, omvisning og prosjektarb. for skoleklasser		x						
1.13	Profesjonell klagebehandling				x				
1.14	Organisering av presse-/infoarbeid ved spes. problemer	x							Mal fra OVA
1.15	Internett som informasjonsmedie	x	x	x	x	x	x	x	Brev fra NORVAR til medlemmene Info om VA-torget
1.16	Informasjons- opplegg for vanndagen 22. mars				x		x		Brev fra IWSA til anleggseierne
1.17	Leverings- /serviceavtale; info om VA-gebyrer				x				Mal fra Porsgrunn
1.18	Info om teknisk til abonnenter/ publikum (sammen med regningen)				x				Eksempel fra Oppdal
1.19	«Hvem gjør hva i teknisk etat»				x		x		Eksempel fra Porsgrunn
1.20	Presentasjon av VA- tekniske anlegg				x				Eksempel fra Bergen
1.21	Mal for informasjonsplan	x	x	x	x	x	x		Eksempel fra Bergen
1.22	Generell informasjon til politikere			x					
1.23	Informere om spyling av vannledningsnettet				x				Eksempel fra Bergen

Nr	Tittel	Media	Skoler	Politi- kere	Kun- der	Inter- esse- org	Egne ans.	Stud- enter	Oppfølging/vedlegg
2.	Komplette pakker								
2.1	Undervisnings- opplegg til skoler (L97)		x						IVAR har materiell. Interesserte tar direkte kontakt
2.2	Veiledningshefte for pressestrategi	x							Eget hefte etter forprosjekt
2.3	Kurs/ opplæringspakke i mediarelasjoner	x							Komm. oppfordres til å delta i kurs felles med andre fagfelt. Ikke holde egne kurs
2.4	Opplærings- og informasjonspakke for politikere, media og interesse- organisasjoner med tema "riktige VA- gebyrer gjennom optimalisering av VA-løsninger			x		x	x		Eget prosjekt i fase 3
2.5	Takt og tone på toalettet				x				Klistrelapper til toalettet for å unngå at feil ting kastes dit
3.	Tiltak for å beholde arbeidskraft og bedre rekrutteringen								
3.1	Forum sammen med private firma for å øke interessen for VA							x	
3.2	Tidsbegrenset hospitering i annen kommune						x		
3.3	Effektiv markedsføring på NTNU og andre høgskoler							x	
3.4	La erfarne gjøre forskningsjobber						x		

6. VIDERE ARBEID

Tiltakene foreslått i hovedpunkt 1 i tabellen over krever ikke videre arbeid. Tiltakene i hovedpunkt 2 og 3 må følges opp videre. I tillegg er det planer om å holde regionale møter rundt om i landet for å presentere innholdet i denne rapporten. SFT har bevilget 100.000 kroner til samfunnskontaktgruppens arbeide i 1999.

Følgende oppfølging er påtenkt for enkeltpunkter:

Hovedområde 2. Komplette pakker

- 2.2 *Veiledningshefte for pressestrategi*
Eivind Fjellidal, OVA vil utarbeide dette første kvartal 1999. Kostnader for utarbeidelsen vil bli beskjedne. Kostnadene dekkes innenfor prosjektet. Interesserte kan få tilsendt heftet ved henvendelse til NORVAR.
- 2.4 *Opplærings- og informasjonspakke for politikere, media og interesseorganisasjoner med tema "riktige VA-gebyrer gjennom optimalisering av VA-løsninger"*
Laget prosjekt som gruppen anbefaler å igangsette så snart finansiering er i orden. Kostnadene for prosjektet er stipulert til kr 220.000,-. Finansiering må komme utenom samfunnskontaktprosjektet, f.eks ved spleiselag eller offentlig tilskudd.
- 2.5 *Takt og tone på toalettet*
Prosjektet består i produksjon og distribusjon av klistrelapper som kan festes på/ved toalettet. Dette er i første omgang ment som et tips til anleggseierne. NORVAR vil i første omgang ikke organisere et slikt arbeid. Kostnad for produksjon og distribusjon er derfor ikke vurdert.

Hovedområde 3. Rekruttering

- 3.1 *Lage et forum sammen med undervisningsinstitusjonene og private firma i bransjen for sammen å øke interessen for VA-fagene*
Det må i første omgang etableres en arbeidsgruppe med representanter for kommunene, undervisningsinstitusjonene og private firma som sammen lager en plan for arbeidet. Oppstarten av denne arbeidsgruppen kan trolig finansieres gjennom samfunnskontaktgruppens budsjett. Videre arbeid finansieres på annen måte.

Mulige tiltak ut fra ovennevnte gruppes arbeide kan være:

- 3.2 *Tidsbegrenset hospitering i unnen kommune*
NORVAR kan administrere ordningen. forøvrig må kommunene motiveres for å gå inn i en slik ordning.

- 3.3 *Effektiv markedsføring på NTNU og andre høyskoler for studentene velger hovedfagsretning*
NORVAR må gis mulighet til å besøke universitetene/høyskolene for å markedsføre VA-sektoren. Finansieres av NORVAR.
- 3.4 *Erfarne medarbeidere må gis mulighet til å drive FoU*
Utnytte kunnskapen hos eldre erfarne personer til FoU før de går av med pensjon (tre tilbake fra ledende stillinger og heller delta i FoU og lære opp yngre). Her trengs holdningsskapende arbeid.

Regionale møter for å presentere forprosjektrapporten

Møtene kjøres som eget prosjekt med finansiering gjennom deltageravgift. Det er tenkt å ta kontakt med lokale NKF-avdelinger for å samarbeide om arrangementene.

OVERSIKT OVER KJENT INFO-MATERIELL

UTGIVER	UTGITT ÅR	INFORMASJON OM
Arbeidsgr. m/repr. fra komm. Gjesdal, Randaberg, Sandnes, Stavanger og Time, IVAR, Fylkeslandbrukskontoret i Rogaland, Hageselskapet avd. Rogaland og NOAS Prosjektkontor as		Iljemmekompostering
Asker kommune	1998	Vann og Avløp 1998. Serviceavtale
Bamble kommune	1998	Informasjonsavis
Bergen kommune	1995	Byfjordundersøkelse
Bergen kommune		Sentrum Nord/Eidsvåg Hovedavløpsanlegg
Bergen kommune		Sentrum Syd Hovedavløpsanlegg
Bergen kommune	1998	"Vannets vei"
Bergen kommune		Tjenester for Bergen
Bergen kommune	1998	Vannforsyning Bergen. Fløyen vannbasseng, Mullen - Tarlebøveien, tunnel og vannledningsanlegg
Bergen kommune		Gullfjellet vannverk
Bodø kommune		Hovedplan for vannforsyning
Buskerud Fylkeskommune	1997	Vannforsyningsmelding for Buskerud 1997
Den norske Plastrørgruppen, DnP	1994	Arbeidsbok i VA. "Hvordan står det til med vann og avløpsledningene i din kommune?"
Eidsvoll kommune	1998	Eidsvoll kommune, teknisk etats tjenester
Elstrøm renseanlegg og Knarrdalstrand renseanlegg		Renseanleggene i Skien og Porsgrunn. "Vi gjør elva renere"
I.V.A.R	1998	Gjenvinningsstasjon på Sele avfallsplass - for privathusholdninger i IVAR-regionen
I.V.A.R		"IVAR bygger komposteringsanlegg på Hogstad, Sandnes."
I.V.A.R		Regional water, sewerage and waste disposal company
I.V.A.R		"Slik blir du kvitt spesialavfall uten å skade naturen!"
I.V.A.R		Grannes Avløpspumpestasjon
I.V.A.R		Forus Avløpspumpestasjon
I.V.A.R		Lønes Avløpspumpestasjon
I.V.A.R		Vågen Avløpspumpestasjon
I.V.A.R		Lura Avløpspumpestasjon
I.V.A.R		Ny avfallsplass
I.V.A.R		Presentasjon av miljøhjernet
NORVAR		Avløpsvann
Oppdal kommune		Oppdal Miljøstasjon, Renseanlegg og avfallsmottak
Oppdal kommune	1998	Oppdal kommune, teknisk avd. informerer...
Oppdal kommune	1995	Kildesortering i Oppdal kommune

ETGIVER	UTGITT ÅR	INFORMASJON OM
Oppdal kommune, Byggeskikkuvalget		Byggeskikk i Oppdal. "Råd og vink til framtidige byggherrer"
Oslo Vann- og Avløpsverk	1993	Forskrifter for vann- og avløpsavgifter og spesielle gebyrer
Oslo Vann- og Avløpsverk		"Forfallet skal stanses". Saneringsplan for vannledningsnettet i Oslo
Oslo Vann- og Avløpsverk		Skullerud vannrenseanlegg
Oslo Vann- og Avløpsverk	1996	Fakta om Bekkelaget renseanlegg
Oslo Vann- og Avløpsverk	1996	Strategisk plan 1996-1999
Oslo Vann- og Avløpsverk	1996	Vannbalanse
Oslo Vann- og Avløpsverk		Arcalberegning. "Ved betaling av vann og avløp etter stipulert forbruk"
Oslo Vann- og Avløpsverk		Målt eller stipulert forbruk? Betalingsmuligheter for årlige vann- og avløpsgebyrer.
Oslo Vann- og Avløpsverk	1997	"Har du byggeplaner?" Informasjon om avgiftsformer og priser
Oslo Vann- og Avløpsverk	1998	Oset vannrenseanlegg
Sandnes kommune	1998	Vann, avløp, renovasjon. Fakta om service, rettigheter og plikter
Sandnes kommune		"Slik bruker du 3-beholder-systemet i Sandnes"
Statens forurensningstilsyn, Landbruksdep. og Statens Helseilsyn	1995	Slam fra avløpsrenseanlegg. -produksjon - bruk - regelverk
Systemgjenvinning as		"Plastavfall - vårt råstoff"
Trondheim kommune	1997	Drikkevann. "Vårt viktigste og billigste næringsmiddel"
Trondheim kommune	1997	Avløpsvann. "Hvor tar det vegen"
Trondheim kommune		"Underground storage and treatment of water sewage in Trondheim"
Øvre Romerike Avfallsselskap	1998	Informasjonsavis om miljøbevisst avfallshåndtering

**UTARBEIDELSE AV PRESSEMELDINGER OG
GJENNOMFØRING AV PRESSEKONFERANSER**

Tiltak:

- 1.1 UTARBEIDELSE AV PRESSEMELDINGER
- 1.2 GJENNOMFØRING AV PRESSEKONFERANSER

Mål:

Gi VA-verk/kommuner et verktøy for utvikling av positive presserelasjoner

Beskrivelse av tiltak:

Utarbeidelse av enkel oversikt over regler for utarbeidelse av pressemeldinger o.a. stoff for pressen.

(Tilsvarende for gjennomføring av pressekonferanse)

Generelt bør det legges til grunn at pressekonferanser vil være en sjeldenhet, bl.a. fordi pressekonferanser er uglesett blant journalister.

Dersom det likevel velges å holde pressekonferanse, kan følgende være nyttig tommelingerregler:

- Sørg for at det viktigste som sies også foreligger i en lettfattelig og oversiktlig skriftlig versjon. Dette bør også gi oversikt over kontaktpersoner (som også faktisk vil være tilgjengelige) med telefon-, faksnumre osv.
- De som er til stede må kjenne saken og ha noe å bidra med. Formell status, personlige hensyn o.l. er uinteressant. Generelt bør det ikke være flere fra vertskapet enn det vil være journalister.
- Sørg for at det er parkeringsplasser, at inngangen er åpen eller betjent.

Kostnader:

Utarbeidet av:

Eivind Fjellidal

BEVISST BRUK AV PRESSE OG RADIO

Tiltak: 1.3 BEVISST BRUK AV PRESSE OG RADIO
Mål: Skape større interesse, enn i dag, i media for de kommunaltekniske aktivitetene/ anleggene og dermed få mer blesst om disse. Være produktiv - unngå feilinformasjon.
Beskrivelse av tiltak: Skape positiv relasjon til journalist ("din journalist"). Gi interessant stoff på en lettvinnt måte - gjerne med litt spesiell vridning - produktivt. Utnytte annonsering informativt. Utnytte "stille perioder" i media, dvs. perioder da det er lite "rikspolitisk" stoff.
Kostnader: Lønnskostnader (hovedsakelig)
Utarbeidet av: Jan Gorset

INVOLVERING AV POLITIKERE OG ABONNENTER I PLANARBEID

Tiltak: 1.4 INVOLVERING AV POLITIKERE OG ABONNENTER I PLANARBEID
Mål: Bedre medvirkning i plan- og prosjektarbeid, skape positive relasjoner og gjensidig forståelse.
Beskrivelse av tiltak: Arrangere seminarer for politikere. Arrangere informasjonsmøter/løkkemøter for berørte innbyggere. For alle: Benytte sjansen å informere om virksomheten. Anmode om synspunkter/tilbakemeldinger
Kostnader: Beskjedne
Utarbeidet av: Ivar D. Kalland

STRATEGI FOR BEDRET INTERNMARKEDSFØRING

Tiltak:

1.5 STRATEGI FOR BEDRET INTERNMARKEDSFØRING

Mål:

Gjøre kjent bedriftens strategi/langtidsplaner/målsetninger/resultat ovenfor de ansatte.
Gjøre kjent for alle ansatte den enkeltes rolle/verdiskaping/ansvar.
Etablere en eierfølelse/identifikasjon til bedriften.
Interne holdninger

Beskrivelse av tiltak:

- Informasjonsmøter hvor strategi/langtidsplaner legges fram.
- Faste orienteringsmøter hvor det rapporteres om/fra avdelingens/sektorens virke.
- Flytskjema.
- Lokal Infotjener hvor informasjon/vedtak raskt kan distribueres.
- Arbeidsinstruks.
- Tilbakemeldinger positive/negative (konstruktivt)

Kostnader:

Lønnskostnader

Utarbeidet av:

T.N.

PROFILERENDE GAVEARTIKLER

Tiltak: 1.6 PROFILERENDE GAVEARTIKLER
Mål: Gi de ansatte en ident/"eierfølelse".
Beskrivelse av tiltak: - Gi de ansatte artikler med logo f.eks.: - T-trøye, penn, Caps, slips, sekk, krus, karaffel etc.
Kostnader: Avhengig av artikkel og tiltak
Utarbeidet av: T.N.

PR-AKTIVITETER VED ÅPNING AV NYANLEGG

Tiltak: 1.7 PR-AKTIVITETER VED ÅPNING AV NYANLEGG
Mål: Nå ut til publikum (abonnerter), politikere, fylkesadministrasjon, fylkesmann m.fl. i forbindelse med åpning/idriftsettelse av nyanlegg, og unytte dette til positiv fokusering på teknisk avd.
Beskrivelse av tiltak: Invitasjon til offisiell åpning og arrangementer. <ul style="list-style-type: none">• Besiktigelse og anleggsgjennomgang• Seminar rettet mot eget og andres tekniske personell• Kunst-/kultur- aktiviteter (bildende, foto, teater, musikk, mm)• "Nedtelling" i radio og presse i forkant av åpning• Konkurranser
Kostnader: Lønnskostnader 25.000 - 75.000 i eksterne kostnader
Utarbeidet av: Jan Gorset

ÅPNING AV OPPDAL MILJØSTASJON

PROGRAM:

TIRSDAG 10. OKTOBER 1995 KL. 1700	OFFISIELL ÅPNING V/POLITISK RÅDGIVER MILJØVERNDEPARTEMENTET UNNI MATHISEN, FYLKESMANN OG ORDFØRER Musikk ved Oppdal Juniorkorps
KL. 1730 - 2000	ANLEGGET ÅPENT FOR PUBLIKUM KUNST- OG FOTOUSTILLINGER MILJØUTSTILLING
ONSDAG 11. OKTOBER 1995 KL. 1700 - 2000	ANLEGGET ÅPENT FOR PUBLIKUM KUNST- OG FOTOUSTILLING MILJØUTSTILLING Miljøvernorganisasjoner
TORS DAG 12. OKTOBER 1995 KL. 1700 - 2000	ANLEGGET ÅPENT FOR PUBLIKUM KUNST- OG FOTOUSTILLING MILJØUTSTILLING Intimkonserter
FREDAG 13. OKTOBER 1995 KL. 1700 - 2000	ANLEGGET ÅPENT FOR PUBLIKUM KUNST- OG FOTOUSTILLING MILJØUTSTILLING Kl. 1800: Oppdal Brannvesen demonstrerer ulykke akutt forurensning/farlig gods. Publikum får prøve pulverapparat etter demo.
LØRDAG 14. OKTOBER 1995 KL. 1100 - 1500	ANLEGGET ÅPENT FOR PUBLIKUM KUNST- OG FOTOUSTILLING MILJØUTSTILLING Kl. 1430: Trekning i «Drikkekartong-brette-konkurransen», spørrekonkurranse og blant innkomne barnetegninger. Kåring av beste innbygging av kildesorteringsskap/soppelstamp.

OBS: VÆR UTE I GOD TID TIRSDAG, OMRÅDET VIL BLI PARKERINGSREGULERT FØR ÅPNINGSSEREMONIEN FINNER STED.

BENYTT ANLEDNINGEN TIL Å FÅ BESKUE HVORDAN EN KUNSTUTSTILLING ARTER SEG I ET TOPP MODERNE KJØAKKRENSSEANLEGG !

VELKOMMEN TIL EN PRESENTASJON AV MILJØKOMMUNEN OPPDAL !

AKSJONER I FORHOLD TIL NÆRINGS LIVSKUNDER

Tiltak:	
1.8	AKSJONER I FORHOLD TIL NÆRINGS LIVSKUNDER
Mål:	
-	Bedre gjensidig forståelse for hverandres ønsker, krav, behov og problemer
-	Bevisstgjøring av kommunaltekniske tjenester ovenfor næringslivskundene. I hvilke tjenester, nødvendighet/viktighet, kvalitet/krav som stilles til tjenesten som tilbys. Trekke næringslivet aktivt med i vår informasjon utad (medhjelper)!
Beskrivelse av tiltak:	
-	Direkte kontakt med næringslivskundene, oppsøkende aktivitet med info. og invitasjon for befaring på anlegg.
-	Kostnadsorienteringer viktig fordi de er våre store kunder av våre tjenester. Orientering med tanke på hva som er mest lønnsomt for dem og mest effektivt og best for våre anlegg.
-	Reklame på deres produkter om våre kvalitetstjenester?
-	Tilby omvisning på et behandlingsanlegg.
Kostnader:	
Lønnskostnader:	
Eksterne kostnader:	
Deltakelse handelsdager o.a. materiell + arb. kraft.	kr 30.000,-
Div. informasjonsmateriell, premier, bevertning	kr 10.000,-
	ca kr 40.000,- pr år
Utarbeidet av:	
Jan Gorset	

LAG OG FORENINGERS DAG

Tiltak: 1.9 LAG OG FORENINGERS DAG
Mål: <ul style="list-style-type: none">- Bevisstgjøre/informere deltagerne om de kommunaltekniske tjenestene.- Trekke dem aktivt med i vår tjeneste.
Beskrivelse av tiltak: <ul style="list-style-type: none">- Invitere til omvisning m/informasjon/bringe dem rundt på anleggene, servering.- La dem få prøve/håndtere utstyr der det er mulig.- Koble dem til evt. mindre kontrakter mot godtgjørelser, oppdrag for oss/ husstander med f.eks overbygging av renovasjonsskap o.a. håndtverksoppgaver, renhold, inforbeidere og annet?
Kostnader: Lønnskostnader Eksterne kostnader <u>kr 5.000,-</u>
Utarbeidet av: Jan Gorsel

PUBLIKUMSKONKURRANSER

Tiltak: 1.10 PUBLIKUMSKONKURRANSER
Mål: Publikumsfokus på kommunaltekniske anlegg.
Beskrivelse av tiltak: Enkle spørsmål - svar konkurranser i relasjon til kommunenes kommunaltekniske tjenesteyting <ul style="list-style-type: none">• vann• avløp• avfall• veger• idrettsanlegg/parker• mm
Kostnader: Lønnskostnader, ellers beskjedne kostnader
Utarbeidet av: Jan Gorset

INVITERE NABOENE TIL MØTE VED NYANLEGG

Tiltak:

1.11 INVITERE NABOENE TIL MØTE VED NYANLEGG

Mål:

I.a naboene som har hatt anleggsarbeidene tett inn i nærområdet få se på resultatet av arbeidene og vise at man bryr seg om dem. Dette vil gi positiv fokusering på teknisk avdeling.

Beskrivelse av tiltak:

Møte med følgende innhold:

- Besiktigelse og anleggsgjennomgang
- Muntlig orientering om anlegget og om kommunens VA-virksomhet generelt
- Servering
- Evt utdeling av pin, T-skjorte el.

Kostnader:

Beskjedne kostnader

Utarbeidet av:

Jan Erik Alfstad

BERGEN KOMMUNE
Teknisk Utbygging

INVITASJON

TIL

ÅPENT HUS I

HOLEN RENSEANLEGG

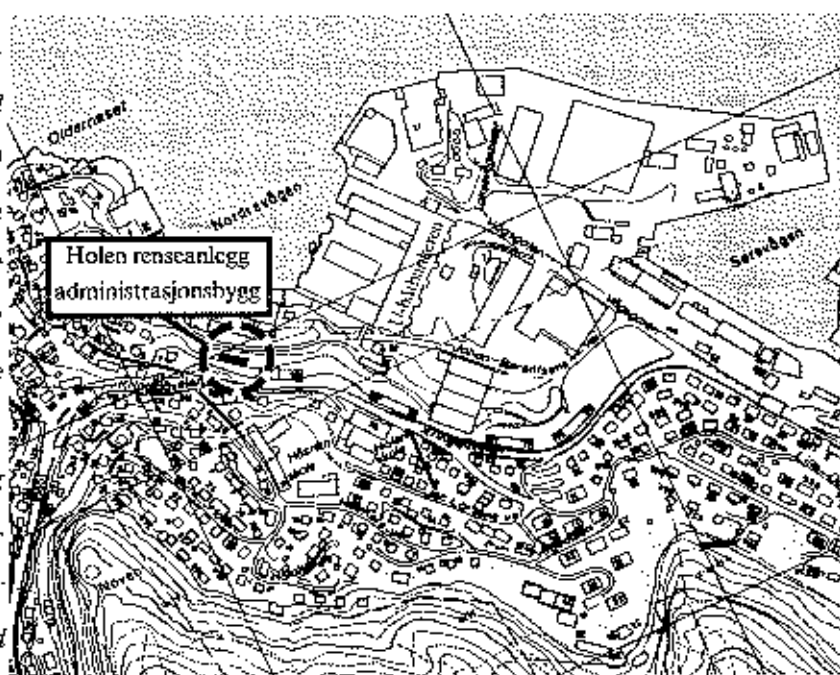
Bergen kommune har med dette gleden av å invitere til "åpent hus" i Holen rensesanlegg. Vi ønsker spesielt velkommen deg som i løpet av anleggstiden har blitt direkte berørt av sprengningen av tunneler og fjellrom, eller som på andre måter har kjent anleggsarbeidet "på kroppen". Du får nå sjansen til å se resultatet av arbeidet.

TID: 7. november 1998.

Omvisning blir arrangert i tidsrommet 11.00 - 15.00.

STED: Fremmøte ved Johan Berentsens vei 48, det nye administrasjonsbygget for Holen rensesanlegg. Se kartutsnitt nederst på siden.

Sentrum syd hovedavløpsanlegg, som Holen rensesanlegg er en del av, tar hånd om avløpsvann fra ca. 100.000 mennesker og dekker området fra Nattland til Kvarven, fra Kalfaret til Melkeplassen. Avløpsvannet gikk tidligere urensset ut i Store Lungegårdsvann, Solheimsviken, Puddeffjorden, Nygårdsviken og Gravdalsviken. Nå går avløpsvannet gjennom rensesanlegget før det slippes ut på dypt vann ved Lyreneset.

**UNDERVISNING, OMVISNING OG PROSJEKTARBEID FOR
SKOLEKLASSER**

Tiltak:

1.12 UNDERVISNING, OMVISNING OG PROSJEKTARBEID FOR
SKOLEKLASSER

Mål:

Å styrke studentenes bevissthet om kommunal VAR-virksomhet, både som faglig tema og som aktuelt yrkesvalg.

Beskrivelse av tiltak:

Det utvikles stikkord-foredrag med passende lysark til bruk ved besøk fra videregående. Foredraget bør være lokalt tilpasset, basert på lokale forhold og målsettinger.

Forslag til tema:

- Drikkevann. Kilde til forbruker
- Avløp. Vannmiljø og miljøsatsing i kommunen
- Renovasjon. Avfall og avfallshåndtering

Alle tema bør tilbys med befaring til utvalgte anlegg.

Pakken bør presenteres gjennom trykksak til skolene og via internett dersom en har tilgang til det. Opplegget bør ha en tidsramme pr forelesning på ca 2 timer - med påfølgende omvisning, evt kan omvisningen foretas separat - i etterkant av presentasjonen.

Kostnader:

Materiell kr 10.000,-

Utarbeidet av:

Sven Olav Yndestad

PROFESJONELL KLAGEBEHANDLING

Tiltak:

1.13 PROFESJONELL KLAGEBEHANDLING

Mål:

Å bruke innspill fra kundene til prioriteringer av tiltak for å bedre tjenestetilbudet.

Beskrivelse av tiltak:

- Det utarbeides standardisert skjema for registrering av klager
- Skjemact inngår i bedriftens IK-system og skal følges opp som sak
- Dette innebærer at alle klager skal adresseres internt
- Klageren skal ha respons senest innen 3 uker
- Skjemacne gjennomgås samlet i forbindelse med bedriftens IK-revisjon eller minst en gang i året
- Alle medarbeidere skal informeres om bruk av systemet

Kostnader:

Systemet bør inngå i det normale driftssystemet

Utarbeidet av:

Sven Olav Yndestad

ORGANISERING AV PRESSE-/INFOARBEID VED SPESIELLE PROBLEMER

Tiltak:

1.14 ORGANISERING AV PRESSE-/INFOARBEID VED SPESIELLE PROBLEMER

Mål:

Evne til å møte media i avvikssituasjoner og under andre krevende forhold innen vannforsyning og avløpshåndtering.

Beskrivelse av tiltak:

Utarbeide enkel mal for å organisere presse- og øvrig informasjonsarbeid under forhold som nevnt ovenfor, bl.a.

- Media som samfunns- og publikumskanal
- Service
- Egennytteaspektet/situasjonsutnyttelse
- Aktsomhetsregler
- Oppgavefordeling i forhold til andre instanser
- Beredskap

Kostnader:

Utarbeidet av:

Eivind Fjelldal

OVA's RUTINER FOR MEDIAKONTAKT

OVA's rutiner for mediakontakt er delt inn i tre nivåer for *hvem* som uttaler *hva* til media og *når* de skal eller kan uttale seg.

Rutiner for enhver situasjon kan ikke settes opp. Den enkelte bes derfor være varsom med sine uttalelser, holde seg innenfor sine fullmakter og for øvrig utvise sunt vett.

Husk å gi tilbakemelding oppover og nedover om hva som er sagt.

Nivå 1

Hva Strategi, lang- og kortsiktig planlegging, aktuelle byrådssaker, konsekvensanalyser, generell etatspolicy, kriseledelse.
Hvem Direktøren. Avdelingsdirektører for eget funksjonsområde.
Når Uansett

Nivå 2

Hva Vedtatte politiske saker, drift og vedlikehold, endringer i vannforsyning, avløpshåndtering, vassdrag, vannkvalitet, vannregulering, restriksjoner, utslipp, lekkasjer, nyanlegg m.m.
Hvem Seksjons- og funksjonsledere for eget ansvarsområde.
Når På forespørsel eller på eget initiativ

Nivå 3

Hva Arbeidsstatus, situasjonsrelatert informasjon, hva-hvor-når spørsmål
Hvem Alle OVA-ansatte
Når På forespørsel

Råd og bistand

Informasjonsleder (Eivind Fjelldal, tlf. (226) 64011) er bedriftens rådgiver for ekstern informasjonsvirksomhet. Utarbeidelse og formidling av informasjon skal skje i samarbeid med den avdeling som forvalter det aktuelle område det skal informeres om.

Oslo vann- og avløpsverk

MEDIAKONTAKT FOR OVERORDNET VAKT

Telefax
Telefon
Adresser

Disse retningslinjene er ment som praktisk nødhjelp for overordnet vakt i akutsituasjoner og når mediakontakt er nødvendig i tiden til OVA Informasjon kan stille (vanligvis maks. 1 time) eller det ikke oppnås kontakt med informasjonsmedarbeiderne.

Tilkafl informasjonsbistand heller x antall ganger for ofte enn den ene gangen for lite.

Ansvarlig eksterntinformasjon:

	Kontor	Privat	Mobil
Eivind Fjelldal	22 66 40 11	64 86 94 13	91 77 09 62

Disse retningslinjene skal anvendes i samsvar med instruks for overordnet vakt, pkt. 7 om kommandoforhold og kontakt med avdelingsdirektør/direktør.

Revidert: Desember 1997

RETNINGSLINJER FOR MEDIAKONTAKT

Mediakontakt

Mediakontakt i akutsituasjoner brukes for å varsle publikum om forhold som har betydning for trygghet, helsemessig sikkerhet o.l. Slike situasjoner kan også oppstå etter uriktige nyhetsoppslag. To typer kontakt er aktuelle: Pressemelding (skriftlig) eller muntlig.

Uttalelser/Pressemelding

Hvis situasjonen, tiden eller forholdene krever det, kan overordnet vakt kontakte redaksjonene direkte (vaksjef evt. nyhetsred.) og be om at en nyhetsmelding blir sendt ut på grunnlag av en muntlig orientering. Innholdet blir det samme som i en pressemelding.

Pressemelding bør ikke overstige 10 - 15 linjer.

Uttalelser - skriftlige eller muntlige - bør konsentreres om konkrete fakta om situasjonen:

- Hva som er skjedd
- Konsekvenser for publikum
- Hvem som er berørt, hvilke deler av byen, utsatte grupper institusjoner etc.
- Hva OVA gjør for å avbjelpe situasjonen
- Kontaktpersoner (se avsnittet nedenfor)
- Forholdsregler for publikum (f.eks. om vannet bør kokes, ikke bør brukes, forbruket reduseres av hensyn til forsyningsproblemer etc.)

Normalt skal helsemessige opplysninger klareres og avtales med ansvarlig helsemyndighet.

Imidlertid kan det oppstå situasjoner hvor du ikke får kontakt med disse, og det ikke kan utelukkes at drikkevannet kan være forurenset. Da skal OVA gi foreløpige råd, men gjøre oppmerksom på at disse ikke er avklart med helsemyndighetene.

- Varighet, årsaksforhold kan nevnes, men ikke prioriteres.
Ansvarsforhold, erstatninger o.l. skal ikke nevnes. Spørsmål om dette skal heller ikke besvares, men henvises til avd. direktør eller direktør.

Kontaktpersoner :

- * Oppgi personer som er tilgjengelige og som prioriterer mediakontakt
- * Oppgi telefon(er) som ikke forstyrrer eller blokkerer annet viktig samband

Hvis disse forutsetningene ikke kan oppfylles, bør man opplyse om at kontaktpersoner og -telefoner oppgis senere. Og husk: Vedkommende kontaktperson må vite at han/hun faktisk er så...

HELSEMYNDIGHETER M.V.

Ullevål sykehus, Klinikk for forebyggende medisin

Ekspedisjonen: 22 11 99 78. Faks 22 11 99 74 (el. 22 11 99 75)

Be om smitteoverlege for Oslo Terje Hoel (dir. innv. 22 11 99 70, privat 67 12 05 88)

Utenom ordinær arbeidstid: 22 11 80 80

Be om smitteoverlege for Oslo/Klinikk for forebyggende medisin. Ved reisefravær o.l. vil de da formidle til rette person ved reisefravær o.l.

Næringsmiddeltilsynet

22 82 13 00, daglig leder 22 82 13 43, fax: 22 82 13 20

Laboratoriet: 22 66 78 00, faks: 22 66 73 93

Norsk Matanalyse: 23 17 26 50, etter arbeidstid: 94 49 37 70

Brannvesenet: 22 36 99 00

FAX- OG TELEFONOVERSIKT

Understrekede tall viser kommunale internnumre.

	Faxnr.	Tlf.nr.
Vakta-OVA	<u>22 66 43 46</u>	22 66 43 50 (Nødnumre: 22 65 89 60 - 90 17 68 93)
NRK Østlandssendingen	22 80 82 20	22 80 82 50 22 80 82 30 vaktstjef 22 80 82 80 script under sending
Radio 1 (lokalnytt Oslo)	22 33 31 02	22 02 32 30
Riksnytt (for Radio 1 m.fl.)	55 23 10 39	55 90 82 44
P4 Nyhetsred.	61 24 84 45	61 24 48 44
NRK Dagsnytt	23 04 71 77	23 04 84 10
NRK Dagsrevyen	23 04 71 78	23 04 82 10
TV2 Nyhetsred. <u>Bergen</u>	55 90 81 05	55 90 81 03 vaktstjef
TV2 Nyhetsavd. <u>Oslo</u>	22 31 47 61	22 31 47 64 vaktstjef 22 31 47 62 prod.medarb.
NTB	22 20 12 29	22 03 44 00
Aftenposten	22 86 40 54	22 86 30 00 Be om vaktstjef eller reportasjeleder
Arbeiderbladet	22 99 82 52	22 99 80 00
VG	22 42 75 04	22 00 00 00 sentralbord 22 00 06 04 vaktstjef
Dagbladet	22 42 95 48	22 31 06 00/22 31 08 90
OVA Distrikt Øst	<u>22 66 43 15</u>	22 66 43 42
Distrikt Vest	<u>22 51 96 89</u>	22 51 96 87
Distrikt Sentrum	<u>22 66 27 54</u>	22 66 26 33
<hr/>		
Næringsmiddeltilsynet - daglig leder	22 82 13 20	22 82 13 00 22 82 13 48
Ski kommune, tekn. etat <i><u>NB! Faxene er ikke døgnbemannet</u></i>	64 87 85 60 (tekn. sektor) 64 87 87 84 (driftssentral)	22 87 87 00 sentralbord 90 98 17 64 vakttilf. hele døgnet

BESØKSADRESSER

NRK Østlandssendingen
NRK Dagsnytt
P4 Radio Hle Norge
Radio 1

NRK Dagsrevyen
TV 2 Oslo
TV Norge

NTB Innenriksred.

Aftenposten
Arbeiderbladet
Dagbladet
VG

Sandakerveien 24 c - Myrens verksted, bygning 6
Kringkastingshuset, Marienlyst
Karl Johans gt. 27, 3. et.
Gjerdrums vei 12, Nydalen

Fjernsynshuset, Marienlyst
Karl Johans gt. 14
Sagveien 17

Holbergs gt. 1

Akersgt. 51
Grenseveien 50
Akersgt. 49
Akersgt. 55

INTERNETT SOM INFORMASJONSMEDIE

Tiltak: 1.15 INTERNETT SOM INFORMASJONSMEDIE.
Mål: <ul style="list-style-type: none">• Oppfylle den kommunale informasjonsplikten vedr. de kommunale tjenestene for de som har adgang til internett.• Lette informasjonsarbeidet ovenfor andre kommuner, myndigheter, interesseorg. mm.
Beskrivelse av tiltak: <ul style="list-style-type: none">• Utarbeide en kommunal "hjemmeside" hvor bl.a. de kommunale tjenestene presenteres. Videre presenteres forskrifter, regulativer, tidligere utgitt informasjon, henvisning til aktuelt lovverk, offentlige politiske saker, presentasjon av hvordan kommunen er organisert - "Hvem gjør hva", svar på ofte spurte spørsmål• Koble hjemmesider opp mot andre relevante hjemmesider, f.eks. tilbys alle NORVAR-medlemmer å koble seg opp mot NORVARs base VA-torget (se vedlegg om VA-torget).
Kostnader:
Utarbeidet av: Jan Gorset

NORVARs medlemmer
og assosierte medlemmer

Vår ref.: 675/98/SKN/SL/303
Hamar, 25. september 1998

VA-TORGET NORVARs VA-INFORMASJONSSYSTEM PÅ INTERNETT

BEDRIFTSPRESENTASJON - TILBUD TIL MEDLEMMENE

Medlemmer og assosierte medlemmer i NORVAR tilbys å presentere sin bedrift (kommune/anlegg, bedrift/firma) på våre hjemmesider på Internett. Dette vil trolig være mest interessant for leverandører og konsulenter, men vi vil tro at tilbudet også bør være av interesse for kommuner/anleggseiere. Tilbudet vil være inkludert i den årlige medlemskontingenten.

Generelt om tilgang til VA-torget

VA-torget er pr. i dag åpent for alle interesserte. Vi vil i 1999 legge begrensninger på tilgang til de ulike menyvalgene slik at medlemmene blir prioritert. Når det gjelder bedriftspresentasjon, vil det være et tilbud som tenkes å være åpent for alle.

Hvem tilbudet gjelder for

Tilbudet gjelder for medlemmer og assosierte medlemmer i NORVAR.

Tidspunkt for oppstart

Tilbudet er operativt pr. ultimo september 1998 og vi ber om at de som er interessert i tilbudet om å følge beskrivelsen nedenfor om hvordan en skal gå frem.

Hvordan gå frem

- Send e-post (steinar.nybruket@norvar.telemax.no) og legg ved en word-fil (helst 6.0), der beskrivelsen av bedriften står. De som ønsker bruk av logo sender også med denne. Alternativt kan det sendes en diskett istedenfor bruk av e-post.
- Beskrivelsen bør maks. omfatte 4 A-4 sider med tekst.
- Teksten gjennomgås av NORVAR, ved eventuelle spørsmål tar vi kontakt.
- Dersom bedriften har egen hjemmeside, legger vi inn link til denne.
- Bedriftspresentasjonen publiseres så på VA-torget.
- Oppdatering skjer ved å sende oppgradert tekstfil inntil 2 ganger årlig.

- Bedriften presenteres på VA-torget i en oversikt sortert alfabetisk, inndelt etter bransje.

Omfang og innhold

Omfanget av informasjon som kan legges ut må begrenses og for å unngå komplikasjoner og merarbeid med innleggelse og vedlikehold, ønsker vi at informasjonen skal være i form av tekst uten bilder og grafiske fremstillinger. Inntil videre er maks. informasjonsmengde satt til tilsvarende 4 stk. A-4 sider.

Innholdet i presentasjonen vil være opp til hver enkelt bedrift og være dennes ansvar. Dette vil fremgå av standardtekst som ligger inne på dokumentene. For konsulenter vil det være naturlig å beskrive kompetanseområder, spesialkompetanse, medarbeidere og referanser til utførte prosjekter. For leverandører vil det være naturlig å informere om produkter/tjenester og referanseanlegg.

Noen kommuner og interkommunale VA-verk har egne hjemmesider. På VA-torget vil det da være naturlig å ha en relativt kort omtale av VA-relaterte forhold og ha link til aktuell hjemmeside der mer omfattende informasjon er tilgjengelig.

Eksempel på presentasjon

Under valget "Bedriftspresentasjon" på hovedmenyen på VA-torget, har Buskerud vann- og avløpsseier (BUVA) lagt ut informasjon om sin bedrift. Vi synes denne beskrivelsen er strukturert og passelig i omfang.

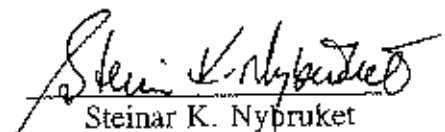
En utskrift av informasjonen følger vedlagt.

Kontaktperson på NORVAR

Ansvarlig for NORVARs VA-torg er Steinar Nybruket.

Med hilsen
NORVAR

Svein Erik Moen

Steinar K. Nybruket

Vedlegg:

- BUVA-presentasjon
- Info om VA-torget

VA

<http://www.norvar.no>

VA-torget

NORVAR (Norsk VA-verkforening) er en utøverorganisasjon for VA-folk

Vår adresse:
NORVAR, Vangsveien 143, N-2300 Hamar
Telefon: 62528600, fax: 62534006
Ansvarlig for VA-torget: Steinar Nyhåker

NORVARs administrasjon:

VA-torget vil i løpet av de neste 38 måneder innføres i lagene og mange stasjoner. Vi muliggjør gjerne utveksling av informasjon om VA-torget med andre VA-folk.

- Ny NAV rapport om 0700 innbyggere av utviklingshemmede.
- Kvalitetssikring/interkontroll-system utviklet.
- VA forsk: rapport om struktur for utledelse av helse på ISO 9000.
- Revidert veileder - Behandling av saker om tilfelle til bruk av avfyringsplan.
- NORVAR dagene 1998 - på Gardermoen (22-23 september).
- Knutkontrollvalget for sanitærinstallasjoner - feilbesøring den 8. oktober.

et tilbud til medlemmene

VA-torget er pr. i dag åpent for alle interesserte, men vil i løpet av 1999 bli forbeholdt medlemmene. Nedenfor er det gitt en kort omtale av de ulike tilbudene på menyen som vi ser på venstre side i skjermbildet. Den såkalte «hjemmesiden» som vist ovenfor, vil i september/oktober bli noe endret, men tilbudene vil være som beskrevet.

Om NORVAR

Beskrivelser av organisasjonen, medlemskap, kontaktpersoner m.m.

VA-torget

Omtaler de ulike tilbud på VA-torget og benyttes som referansedokumenter i de ulike menyvalgene.

Nyheter/notiser

Her skriver vi inn nyheter som vi mener kan være av interesse for medlemmene. Vi ser gjerne at medlemmene kommer med innspill.

Rapporter

Her legger vi inn sammendrag av alle NORVAR prosjektrapporter.

Møteplass for
VA-folk

<http://www.norvar.no>

VA-Torget

VA

Møtekalender

NORVARs egne arrangement og et utvalg andre.

N-Orienterer

Her legger vi ut de fleste av NORVAR-Orienterer, vårt rundskriv til medlemmene.

Fagbibliotek

Under dette menyvalget finner det flere tilbud. **Fagarkiv:** referanser til rapporter og artikler. **Lover/forskrifter:** oversikt over aktuelle lover og forskrifter innen vann- og avløp, med link til SFT, Helsetilsynet, Lovdata mm. Kan benyttes av kommuner i internkontroll-sammenheng. **VA-erfaringer:** Korte referanser til ulike typer erfaringer som ikke er dokumentert i artikler, rapporter.

VA-linker

Linker til andre adresser på Internett som er aktuelle.

Prosjektkatalog

Her legger vi inn prosjekter som er under planlegging eller under gjennomføring i regi av NORVAR og andre.

Internasjonalt

Her legger vi inn notater mv. fra vår internasjonale kontakt (EUREAU, IWSA, ISWA mfl.). Tilbudet er under forberedelse.

CEN-arbeid

Under forberedelse. Vi planlegger å legge ut informasjon om CEN-standarder som er gjeldende eller som er under arbeid.

Diskusjon

Her kan ulike problemstillinger legges inn av brukeren selv - med mål å diskutere et tema og få svar/innspill fra andre.

Kompetanseprofiler

Vi forsøker å bygge opp et nettverk av VA-personell i kommunene som besitter kunnskaper/erfaringer som de gjerne meddeler andre. Det er inndelt i ulike kompetanseområder.

Bedriftspresentasjon

Medlemmer og assosierte medlemmer tilbys plass på VA-torget til å presentere sin virksomhet. Dersom bedriften har egne hjemmeside, lager vi link til denne.

Søking

Mulighet for å søke etter informasjon på NORVARs VA-torg.

INFORMASJONSOPPLEGG FOR VANNDAGEN 22. MARS

Tiltak:	1.16 INFORMASJONSOPPLEGG FOR VANNDAGEN 22. MARS
Mål:	Skape blest om, og forståelse for, hvor viktig rent og nok vann er for helse, trivsel, næringsliv og sikring av verdier (brann).
Beskrivelse av tiltak:	<p>Hvis "timingene" er viktig: Legg åpning av nytt vannverk/vannpumpestasjon/høydebasseng/hovedledning til denne dagen.</p> <p>"Åpen dag" på vannverket.</p> <p>Torgstand.</p> <p>Aksjoner mot skoleverket - "få time".</p> <p>Sørge for radio- og pressodekning - helst med eget innspill.</p>
Kostnader:	Budsjetteres særskilt
Utarbeidet av:	Jan Gørset

NORWEGIAN NATIONAL COMMITTEE

Secretariat: Norwegian Water and Wastewater Works Association
Address: NORVAR, Vangsvæien 143, N-2300 Hamar, Norway

Hovedmedlemmer
medlemmer i NORVAR-VANN

Vår ref.: 134/98/AAA/LRS/60005
Hamar, 24. februar 1998

VERDENS VANNDAG 22. MARS 1998

Vi minner igjen om markeringen av Verdens Vanndag 22. mars. Dette er en fin anledning for vannverk til å informere abonnenter og politikere om vannforsyning og sektorens utfordringer i årene framover.

1995 var første gangen NORVAR oppmuntret vannverkene til å markere 22. mars som Verdens Vanndag, innstiftet av FN etter initiativ fra IWSA (International Water Services Association).

Vannverk har med god erfaring markert dagen på ulike måter. Vi nevner i den sammenheng at Ålesund, Bergen og Oslo markerte dagen med utdeling av bl.a. T-skjorter og jakkemerker, arrangerte omvisninger i nedslagsfelt og på vannverket mm. Trondheim hadde stand på Nordre gate med prøvesmaking -testing av flaskevann og kranvann med kåring av beste vann. OVA innførte logoen H₂Oslø i forbindelse med markeringen av Vanndagen. H₂Oslø er siden blitt del av OVAs profilering.

Vi ønsker lokale markeringer av dagen og har følgende forslag til markering:

- Åpent hus hvor publikum får omvisning og orientering om virksomheten
- Arrangere vannkonferanse med innlegg, kanskje spesielt rettet mot næringsmiddelindustrien og politikere
- Markeringer i bybildet som utdeling av vann etc.
- Utmerkelser til personer, miljøer som har gjort en innsats for vannforsyningen
- Utstillinger og andre kulturelle innslag
- TV, radio og pressekonferanser

- Dele ut plakater, jakkemerker, klistremerker med Vanndagens logo etc.

Dersom dere ønsker å benytte logoen for Verdens Vanndag, ber vi dere kontakte Eivind Fjell Dahl hos OVA som har originaler. Vi håper dere finner anledning til å markere Verdens Vanndag 22. mars, og ber dere orientere oss om hvilken form markeringen fikk. Vi ønsker dere lykke til.

Med hilsen
NORVAR

Svein Erik Moen

Asle Aasen

	Tel:	Fax:	e-mail
Chairman: Finn Johansen	+47 22 66 41 84	+47 22 66 40 82	finn.johansen@ova.oslo.kommune.no
Secretary: Asle Aasen	+47 62 52 86 50	+47 62 53 40 06	asle.aasen@norvar.telemark.no

LEVERINGS-/SERVICEAVTALE; INFO OM VA-GEBYRER

Tiltak:

1.17 LEVERINGS-/SERVICEAVTALE; INFO OM VA-GEBYRER

Mål:

Sette fokus på abonnentenes kundeforhold, informere om gebyrene, om plikter og rettigheter og klageadgang.

Beskrivelse av tiltak:

Utarbeidelse av brosjyre som sendes alle kommunenes husholdninger og andre abonnenter (næringskunder o.a.). Mal og eksempel vedlegges.

Kostnader:

Avhengig av kvalitet og utsendelsesmåte. Trolig ligger kostnadene i størrelsesorden kr 5 - 10 pr abonnent.

Utarbeidet av:

Morten Næss

FORSLAG TIL MAL FOR KOMMUNAL VAR-INFO

- Om VAR-anleggene i kommunen

- Som abonnent av vannverket

- Som abonnent på kloakknett.

- Som renovasjonsabonnent

- Som abonnent plikter du.

- Hva koster tjenesten?

- Hva benyttes gebyrene til?

- Hva bestemmer størrelsen på gebyrene?

- Betalingsbetingelser. Hvordan forstå regningen?

- Om kommunen ikke oppfyller sine forpliktelser

- Noen spørsmål?

VAR - INFO FOR PORSGRUNN KOMMUNE, FORSLAG.

Om VAR-anleggene i kommunen

Drikkevannet blir hentet fra Mjøvann, ca syv km nordøst for byen. I en fjelltunnel blir vannet brakt fram til Valleråsen hvor det behandles slik at det tilfredsstiller kravene i forskrift om drikkevann. Vannet distribueres deretter til abonnentene via et 287 km langt ledningsnett.

Avløpsvannet (kloakken) samles opp fra abonnentene i et 246 km langt ledningsnett som også inneholder over 40 pumpestasjoner. Avløpsvannet blir ført fram til et av kommunens tre rensesanlegg; Knarrdalstrand, Heistad og Langangen. Ca 95% av befolkningen er knyttet til disse rensesanleggene, som blir drevet ifølge konsesjon fra forurensningsmyndighetene. Slammet fra rensingen blir i hovedsak ført tilbake til landbruket som jordforbedringsmiddel.

Renovasjonsordningen er i hovedsak felles for Grenlandskommunene. Pasadalen er kommunens sentrale anlegg med deponi, sorteringsanlegg for næringsavfall, mottaksplass og sorteringsanlegg for ekstraavfall fra husholdningene mm. I tillegg finnes det i alt 15 miljøstasjoner for mottak av glass og tekstiler rundt omkring i kommunen.

Som vannverksabbonnet:

- vil du til enhver tid bli forsynt med vann i henhold til drikkevannsforskriften.
- skal du ikke oppleve avbrudd i vannforsyningen som varer mer enn i åtte timer
- skal du alltid ha et vanntrykk på tilknytningspunktet til kommunal ledning på minst 2 bar
- vil du alltid bli varslet dagen før dersom planlagte reparasjoner eller vedlikeholdsarbeider fører til at du mister vannet.
- vil du bli varslet så raskt som mulig ved lekkasjer eller andre driftsforstyrrelser som kan ha betydning for din vannforsyning

Som avløpsabbonnet:

- vil bortledning av avløpsvann skje på en problemfri og hygienisk betryggende måte
- er du sikret at kommunen driver sine avløpsanlegg i tråd med tillatelser og konsesjoner fra forurensningsmyndighetene til beste for miljøet.

Som renovasjonsabbonnet:

- vil restavfallsdunken (grå/sort dunk) bli tømt en gang i uka
- vil rød boks for spesialavfall bli tømt en gang i uka sammen med restavfallet
- vil papiravfall (grønn dunk) bli tømt hver fjerde uke.
- kan du levere glass, skotøy, hageavfall, kjøleskap, fryserer og inntil 20 kg spesialavfall, gratis, dels ved spesielle returpunkter, dels i Pasadalen.

Som abonnent plikter du:

- å si ifra umiddelbart ved forstyrrelser/uregelmessigheter i vannforsyningen eller ved avløpet.
- å ikke kaste miljøfarlig avfall eller større gjenstander i toalettet. Dette kan medføre problemer i ledningsnett og rensesanlegg samt hindre en miljøvennlig bruk av slam
- snarest å utbedre feil og mangler ved egne ledninger (stikkledninger).
- å sette avfallsdunkene ut tømmedagen, ikke mer enn syv meter fra vegen.
- å behandle avfallsdunkene forsiktig.
- å lese av eventuell vannmåler og å returnere selvavlesningskortet.

Hva koster tjenestene?

Det er bystyret som hvert år fastsetter gebyrene for vann-, avløp- og renovasjonstjenestene. Gebyrene skal ikke overstige de kostnader kommunen har for disse tjenestene. For 1999 gjelder følgende priser:

Vann:	kr 4,41 pr. m ³	kr 5,42 pr m ³ inkl. mva.
Avløp	k 10,80 pr. m ³	kr 13,28 pr m ³ inkl. mva.
Renovasjon:	kr 750,00 pr abonnement.	Kr 934,80 pr. abonnement inkl. mva.

Kommunen beregner et vann- og avløpsforbruk på 2 m³ for hver m² boligareal pr år. Minsteforbruket er satt til 120 m³. Dette gir følgende årsgebyr for noen boligstørrelser i 1999:

	Minstegebyr	100 m ²	150 m ²
Vann	kr 529	kr 882	kr 1 323
Avløp	kr 1 296	kr 2 160	kr 3 240
Renovasjon	kr 760	kr 760	kr 760
Sum	kr 2 585	kr 3 802	kr 5 323
Merverdiavgift	kr 595	kr 874	kr 1 224
Å betale i 1999	kr 3 180	kr 4 676	kr 6 547

For vann og avløp er det ikke planer om å heve prisene ut over lønns- og prisstigning de nærmeste år, forutsatt et stabilt rentenivå. Renovasjonsgebyret kan bli hevet som følge av nye tjenester, bl.a. innsamling av matavfall fra husholdningene.

For større eneboliger med lavt vannforbruk (1-2 personer), kan det etter nåværende forskrifter lønne seg å betale etter vannmåler. Ta kontakt med ingeniørvesenet for nærmere informasjon.

Hva benyttes gebyrene til?

For en husstand som betaler gebyr etter 100 m² (200 m³), og har ett renovasjonsabonnement, fordeler bruken av gebyret seg slik:

Drift, produksjon,	43%	kr 2 011
Renter og avdrag på lån,	33%	kr 1 543
Administrasjon,	3%	kr 140
Mva., statlig deponiavgift,	21%	kr 982
Sum,		kr 4 676

Hva bestemmer størrelsen på gebyrene?

I tillegg til naturgitte forhold som geografi og topografi, er det en rekke forhold som påvirker gebyrenes størrelse. Eksempel på slike forhold er tidspunktet når investeringer ble foretatt (anleggene avskrives på 20 år, men varer i 50), bosettingsstruktur, standard på anlegg og tjenester som f.eks. kvalitet på drikkevann, omfang av kloakkrensing, disponering av slam, graden av kildesortering osv.

Om betaling.

VAR- gebyret forfaller til betaling to ganger i året (to terminbeløp), sammen med eiendomsskatt og feieavgift. Regningen ser slik ut for vann-, avløp og renovasjon for en bolig på 100 m², med stipulert forbruk (ikke måler) og med ett renovasjonsabonnement, ekskl. merverdiavgift:

Avgiftstype	Gr. Lag	Enhet	Sats	Arsavg	Terminbeløp
Renovasjon	1,00	Dunk	760,00	760,00	380,00
Vannavgift	200,00	M ³	4,41	882,00	441,00
Kloakkavgift	200,00	M ³	10,80	2 160,00	1 080,00

Antall m³ pr år Antall abonnement Pris pr abonnement Pris pr m³

Om kommunen ikke oppfyller sine forpliktelser

Dersom kommunen ikke oppfyller forpliktelsene sine:

- bringer vi vann hjem i kanner eller på tankbil til husholdningsabonentene dersom vannavbruddet varer i mer enn åtte timer
- får du et avslag i gebyret på kr 200 dersom avbruddet i vannforsyningen varer i mer enn 24 timer
- får du informasjon fra kommune/helsemyndigheter dersom vannkvaliteten avviker vesentlig fra drikkevannsforskriften
- erstatning dersom skade fra avløp skyldes feil ved kommunal ledning
- tømmer søppeldunken samme dag dersom vi får melding innen kl 1600 på planlagt tømmedato om at dunken ikke er tømt.

Noen spørsmål?

Dersom du har spørsmål/klager om kommunens vann-, avløp- og renovasjonstjenester, kan du ta kontakt med ingeniørvesenet:

- Adresse
- Aktuelle telefonnummer

Om du har spørsmål/klager knyttet til utsendte regning, kan du ta kontakt med kasserkontoret:

- Adresse
- Aktuelle telefonnummer

Det er utarbeidet egne lokale forskrifter for:

- «innsamling av forbruksavfall m.v. og for avfallsgebyr»
- «vann- og kloakkavgifter»

Disse kan fås ved henvendelse til ingeniørvesenet.

INFO OM TEKNISK TIL ABONNENTER/PUBLIKUM (SAMMEN MED REGNINGEN)

Tiltak: 1.18 INFO OM TEKNISK TIL ABONNENTER/PUBLIKUM (SAMMEN MED REGNINGEN)
Mål: <ul style="list-style-type: none">• Oppfylle deler av kommunens informasjonsplikt om de kommunale tjenestene.• Øke interessen/forståelse/kunnskap til de kommunale tjenester.
Beskrivelse av tiltak: <ul style="list-style-type: none">• Utgivelse av regelmessige informasjonsblad vedr. de kommunale tjenester f.eks. 2-3 ganger i året.• Utgivelse kan skje samtidig med utsendelse av fakturer for kommunale gebyrer - nå også hytteiere.• Utsendelse som uadressert post innen kommunen.
Kostnader: <ul style="list-style-type: none">• Utgivelseskostnader avhengig av layout. Relativt lave kostnader for trykking.• Lønnskostnader forbundet med skriving, korrektur og utsendelse.
Utarbeidet av: Jan Gorset

Telefonnummer:

Kommunehus 72 42 14 11
Oppdal Miljøstasjon 72 42 08 35
Brann/akutt forurensning 110

Åpningstider Oppdal Miljøstasjon:

Mandag, tirsdag, onsdag og fredag kl. 10⁰⁰ - 15³⁰
Torsdag kl. 12⁰⁰ - 19⁰⁰

Åpningstider kommunehuset

kl. 08⁰⁰ - 15³⁰

Bråtebrenning

Det går raskt mot vår, en årstid vi alle gleder oss over. Likevel kan denne årstiden være plagsom for mange med astma og allergi, blant annet pga. bråtebrenning. Oppdal kommune henstiller derfor på det sterkeste om at bråtebrenning blir unngått, - også pga. brannfare og luftforurensning.

Ta hensyn til astmatikere / allergikere, og tenk på ditt nærmiljø! Godt alternativer til brenning er kompostering og levering på Oppdal Miljøstasjon, der rent hageavfall kan leveres gratis. Du kan få nærmere informasjon ved henvendelse til miljøstasjon eller teknisk kontor.

Etableringslån

Husbanken og Oppdal kommune kan tilby "drahjelp" til førstegangsetablerende på boligmarkedet. Det handler om lån og veiledning. Lån kan gis til oppføring av nye boliger og til kjøp av eldre boliger. Husbanken har i 1998 lånt Oppdal kommune 2,4 mill. kroner, som kommunen kan formidle videre. Etableringslån kan vanligvis utgjøre ca. 20 % av byggekostnadene/kjøpesummen. Dette er

penger som kommer på toppen av Husbankens gunstige oppføringslån og kjøpslån, og gis til unge med lav, men fast inntekt eller uførepensjon. Det foretas en behovsprøving, og det er en klar forutsetning for å få et slikt lån at husstanden kan betjene renter og avdrag. Du kan ta kontakt med teknisk kontor for nærmere informasjon.

Utkjøring av oppsamlingsmaterieil for avfall

Årets ukjøring av matavfallsposer og restavfallssekker starter i uke 19 (4. mai) og vil være gjennomført innen utgangen av mai. Restavfallssekkene, 26 stk. skal dekke perioden 1. juli dette år - 1. juli neste år. Huseiere må straks kontrollere antall sekker i bunten og melde fra til renovatør **innen 1 uke** dersom antallet ikke stemmer. Huseiere som oppdager feil i antallet etter denne fristen, må påregne å dekke

kostnadene til nye sekker selv. En liten påminnelse - ved utflytting av leiligheter/hus må huseier påse at sekkene blir igjen til den nye leietakeren! Bruk forøvrig ikke restavfallssekkene til hageavfall, - kompostér selv eller lever dette gratis på Oppdal Miljøstasjon!

Slamtømming 1998

Årets slamtømming vil starte opp ca. uke 18 med slik tømmeplan;

Rute 1- Mjøen - Kongsvold - Skreen - Viken, uke 18 - 21

Rute 2- Vassleia - Utem, uke 21 - 24

Øvrige ruter vil bli annonsert i avisa "Opdalingen" i begynnelsen av juni.

Arbeidet blir utført av J. Aftreth

Transport. Tankene må være klargjort for tømning og ikke være nedgravd/tildekt.

Kviltering for utført tømning leveres. NB!

Vi ber abonnentene om å kontrollere

utført arbeid. Eventuelle mangler på

utført arbeid/påført skade under

tømning må meldes til renovator eller

Teknisk avdeling innen en uke fra tømmedato for å bli betraktet som

reklamasjon. Viktig melding til

abonnenter som skal koble ut

slamavskillere: - Utkobling bør skje i

forbindelse med ordinær tømning!

Flyfotografering og kartlegging

Med hjemmel i Signalloven av 9. juli 1923

§1 og §3, vil det i sommerhalvåret 1998 bli

føretatt utsetning av fastpunkter og signaler,

samt oppmålingsarbeider i forbindelse med

kartlegging langs riksveg 70, Brudalen -

Oppdal sentrum.

Våraksjon i Oppdal sentrum før 17. mai!

Skoleelevene, velforeningene, næringslivet

og Oppdal kommune går i spissen for

organisert ryddaksjon på fellesarealene i

sentrum **torsdag 7. mai** og **torsdag 14. mai**

med "kjernetid" fra kl. 12.00 til kl. 19.00.

Det er mye avfall spredd rundt omkring

etter en lang vinter. På egne arealer rydder

hver enkelt eier så snart som mulig

uavhengig av aksjonsdagen.

Aller oppfordres til å delta - **la oss "Få det**

blåst" til 17. mai!

Oppdal kommune holder sekker som deles

ut ved fram møte i ekspedisjonen i

kommunchuset. Det er plassert ut

containere ved Høgvang, Samfunnshuset

og i krysset Vikavegen (gang- og

sykkelvegen) / I. Krokannsveg som

sekkene legges i (NB! - containerne må

ikke benyttes til privat avfall!).

Vi oppfordrer til kompostering av

hageavfall i egen hage og minner om at

komposteringskverner leies ut på Oppdal

Miljøstasjon. Sortert hageavfall tas ellers i

mot gratis på miljøstasjonen.

Hilsen

Teknisk avdeling

Vi jobber for et bedre miljø...

“HVEM GJØR HVA I TEKNISK ETAT”

Tiltak:	1.19 “HVEM GJØR HVA I TEKNISK ETAT”
Mål:	Lette tilgjengeligheten for sektorens brukere.
Beskrivelse av tiltak:	Utarbeidelse av brosjyre, gjerne med bilde, over hvem som gjør hva i sektoren. Brosjyren kan variere svært i utførelse og kvalitet, men må inneholde adresser, telefonnummer, saksområde osv. Bør utformes i en slik form at utlegging på internett er mulig. Eksempel på dette vedlegges.
Kostnader:	Vil variere svært etter den kvaliteten som legges inn i produktet.
Utarbeidet av:	Morten Næss

Organisering av Teknisk sektor

Teknisk sektor

- * Skal være enhetlig ovenfor publikum
- * Skal ha klar personalpolitikk
- * Skal være enhetlig innad
- * Skal ha god info innad
- * Skal ha definerte mål
- * Skal ha god info overfor publikum

- ▶ [Nyheter](#)
- ▶ [Fakta](#)
- ▶ [Utdanning](#)
- ▶ [Reiseliv](#)
- ▶ [Politisk info](#)
- ▶ [Tjenester](#)
- ▶ [Næringsliv](#)
- ▶ [Kulturliv](#)
- ▶ [Fritekst søk](#)
- ▶ [Til førstesiden](#)

Disse internett sidene tar for seg de tre tekniske etatene i Floodsgate 6. I tillegg kommer Brann- og feier vesenet som har sine lokaler i Kirkebakken 3.

Teknisk sjef

ETAT BYUTVIKLING

BYGG- OG BOLIGETATEN

INGENIØRVESENET

1.0 Felles publikumsmottak for sektoren.

2.0 Ekspedisjonsavdelingen

3.0 Fellesfunksjoner
- Merkantil avdeling

1.1 Utredningsavdelingen
- Kommuneplan/delplan
- Miljø og ressurs
- Rammeplaner/felles standard

2.1 Boligavdelingen
- Husbanken, publikum
- Gjeldsrådgivning
- Tildeling/utleie, Kjøp og salg
- Bostøtte

3.1 Drift- og anleggssavd.
- Vegvedlikehold/nyanlegg
- Parkering
- Fjordbussene

1.2 Planavdelingen
- Informasjon/medvirkning
- Utarbeide/behandle planer
- Trafikksikkerhetstiltak

2.2 Nybyggavdelingen
- Byggherrefunksjon
- Prosjektering bygg
- Forsikring
- Husbanken, Kommunen

3.2 Vannverksavdelingen
- Drift og vedlikehold
- Gravetillatelse/kontoll
- Ledningskartverk

1.3 Byggesaksavdelingen
- Kontrollfunksjoner
- Delesaker/konsesjonssaker
- Utslipps- og avkjøringsøknader

2.3 Drifts- og vedlikeholdsavd.
- Vedlikehold kommunale bygg
- Vaktmestertjenester/ENØK
- Bygg-/eiendomsoversikt BEF

3.3 Avløpsavdelingen
- Drift og vedlikehold
- Renseanlegg
- Pumpestasjoner

1.4 Kartverksavdelingen
- Grunnlagsmålinger
- Nykonstruksjon/ajourhold
- Geografisk info-system (GIS)

2.4 Renholdsavdelingen
- Renhold kommunale bygg

3.4 Renovasjonsavd.
- Drift og vedlikehold
- Renovasjonsordningen
- Kildesortering

1.5 Oppmålingsavdelingen
- Grunneiendomsforvaltning
- Eiendomskartverk
- Adresseforvaltning/GAB

3.5 Parkavdelingen
- Drift og vedlikehold
- Friområder/lekeplasser/parker
- Utomhusanlegg kom. bygg

3.6 Prosjektavdelingen
- Detaljprosjektering
- Utfyllende arbeid/samordning
- Gjennomføre prosjekter

3.7 Knardalstrand renseanlegg

Personalressurser:

TEKNISK SJEF, administrasjon
 ETAT BYUTVIKLING

INGENIØRVESENET

Telefon til etaten: 35 54 70 60
Telefax til etaten: 35 55 40 10

Teknisk sektor:

Hovedside

Etat byutvikling

Bygg og boligetaten

Ingeniørvesenet

- Merkantil/fellesfunksjoner

- Drift og anlegg

- Vannverk

- Avløp

- Renovasjon

- Park

- Prosjektering

- Knarrdalstrand Renseanlegg

Organisering

Stikkordsregister

- ▶ Nyheter
- ▶ Fakta
- ▶ Utdanning
- ▶ Reiseliv
- ▶ Politisk info
- ▶ Tjenester
- ▶ Næringsliv
- ▶ Kulturliv
- ▶ Fritekst søk
- ▶ Til førstesiden

Porsgrunn
kommune

Floodsgate 6
3915 Porsgrunn

Telefon:
35 54 70 00

Telefaks:
35 55 01 50

Morten Næss

Tlf. 35 54 70
55

Byingeniør

- Daglig ledelse, administrasjon/personell.
- Økonomi. Helse, miljø og sikkerhet.

Merkantil/fellesfunksjon

Solveig Grønlie

Tlf 35 54 70
81

Avdelingsleder

- Økonomi
- Kontorfunksjoner

Lars Borgar Waage

Tlf 35 54 70
59

- Utleie av komm. areal / torgplasser.
- Arkiv
- Kontorfunksjoner

PRESENTASJON AV VA-TEKNISKE ANLEGG

Tiltak: 1.20 PRESENTASJON AV VA-TEKNISKE ANLEGG
Mål: Skape bedre forståelse for virksomhet som skal iverksettes, bl.a. til naboer og berørte
Beskrivelse av tiltak: Spesielt utarbeide brosjyre, fordeles i det området som blir berørt og til media. Brosjyren bør beskrive bakgrunn for tiltaket, herunder nytteverdi, hva anlegget omfatter, anleggsperiode og hva som vil merkes av omgivelsene. Kartmaterieill og kontaktmuligheter bør være med.
Kostnader: Beskjedne
Utarbeidet av: Ivar D. Kalland

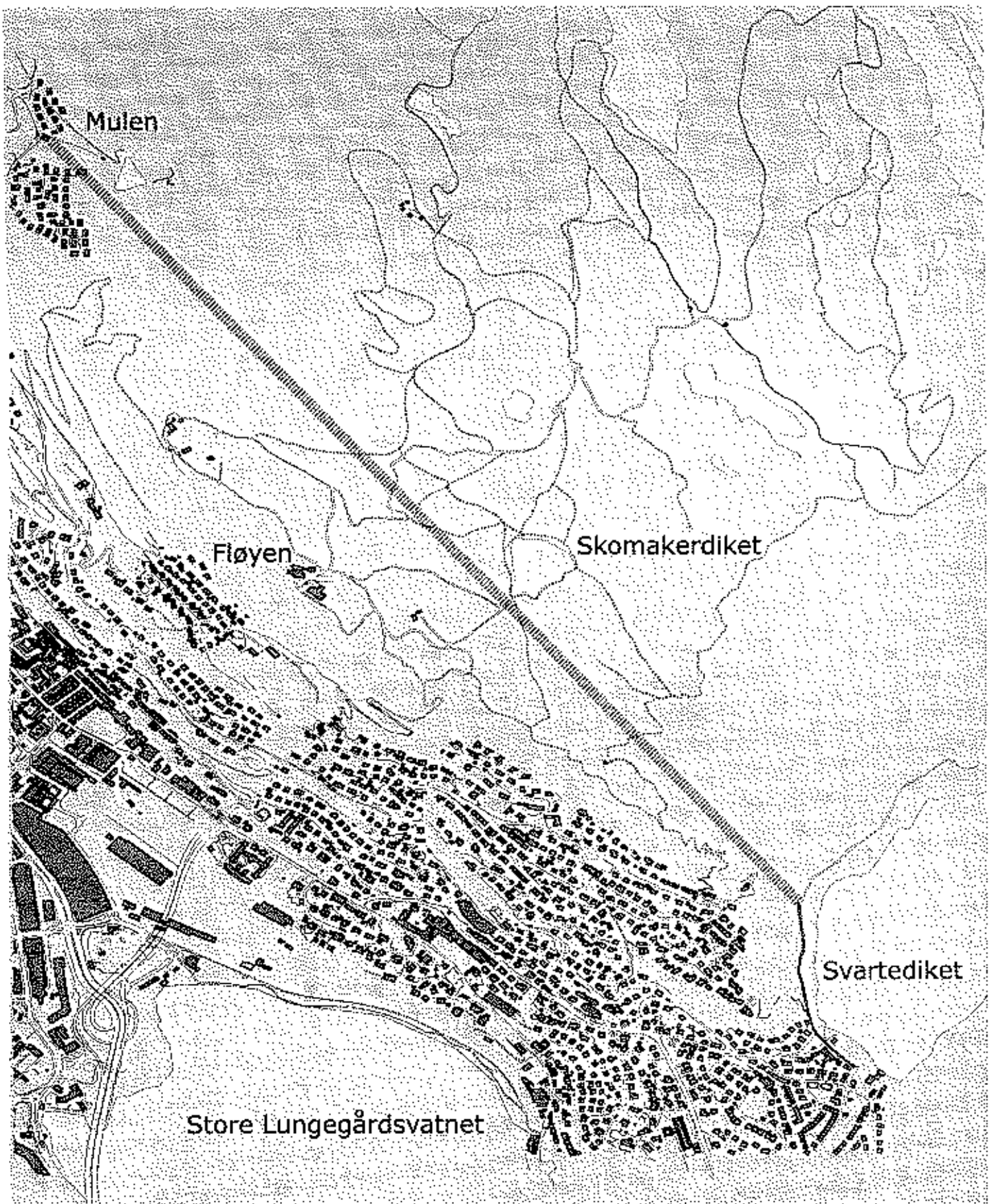
Vannforsyningen i Bergen

Fløyen vannbasseng

Mulen - Tarlebøveien
Tunnel og vannledningsanlegg

Tegnforklaring

- Planlagt tunnel (Vannbasseng)
- Planlagte vannledninger

Bakgrunn :

Bergen kommune ved Vann- og avløpsseksjonen skal bygge Fløyen vannbasseng på strekningen Mulen - Svartediket. Bakgrunnen for tiltaket er å sikre god vannkvalitet og økt sikkerhet til forsyningsområdet for Mulen vannverk, som skal nedlegges. Vann fra nedbørsfeltet til Mulen vannverk vil bli overført til Svartediket og bli behandlet i "nye" Svartediket behandlingsanlegg.

Samtidig skal vannbassenget være en del av reservesystemet for å føre vann til Åsane dersom forsyningen fra Jordalsvannet faller ut.

Vannbassenget skal utføres som tunnel fra området like ovenfor "Badstuen" i Mulen til Tarlebøveien ved Svartediket. Tiltaket som er fastlagt i kommunens Hovedplan for vannforsyning 1997 - 2007 er med bakgrunn i politiske initiativ blitt fremskyndet ca 1 år.

Anlegget omfatter :

- Tunnel fra Mulen til Tarlebøveien, ca 2750 meter.
- Vannbasseng i tunnelen med plass til ca 35.000 m³ behandlet vann.
- Overføringsledning fra Skredderdalsvatnet til Svartediket.
- Omlegging og nyanlegg av vannledningsanlegg i Mulen. Hovedvannledningen skal videreføres i borhull til vannledning i avløpstunnelen fra Rothaugen til Eidsvåg.
- Utskifting av ca 530 meter av hovedvannledningen i Tarlebøveien som ble bygget tidlig i 1920 årene.
- Anlegg av Ø 900 mm bassengledning fra Svartediket behandlingsanlegg til Fløyen vannbasseng.
- Ombygging av vannmålerhus i Starefossen til trykkøkingsanlegg.

Kostnader og finansiering :

Anlegget er kalkulert til ca 80 millioner kr. Tiltaket er fullt ut finansiert gjennom vanngebyrene.

Anleggsperiode :

Anlegget er planlagt med start i marken i siste halvdel av november 1998 og skal ferdigstilles innen utgangen av år 2000.

Anleggsarbeider :

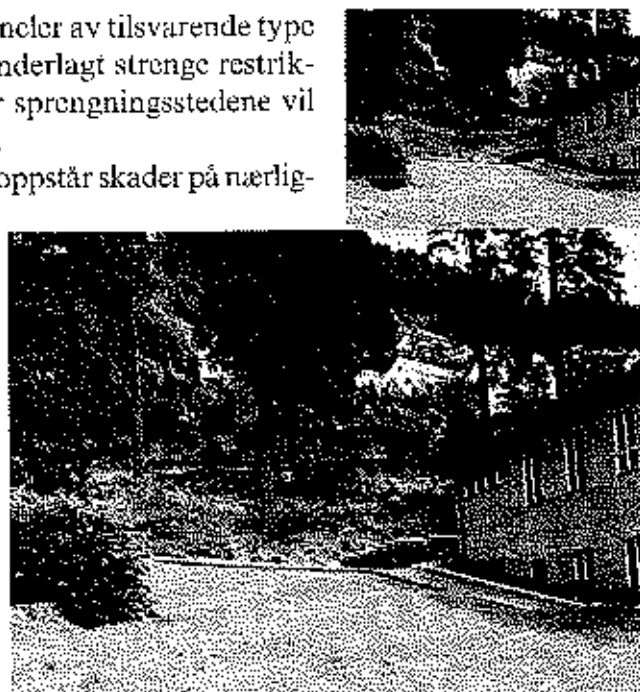
I bynære områder er det i de senere årene sprengt mange tunneler av tilsvarende type som den som skal bygges her. Selv om sprengningen blir underlagt strenge restriksjoner, vil det ikke være mulig å unngå at de som bor nær sprengningsstedene vil merke rystelser i den perioden sprengningsarbeidene pågår.

Sprengning av tunneler skal utføres på en slik måte at det ikke oppstår skader på nærliggende bebyggelse. Bergen kommune vil før sprengningen starter kartlegge tilstanden til bygg som ligger nærmere tunnelen enn ca 50 meter.

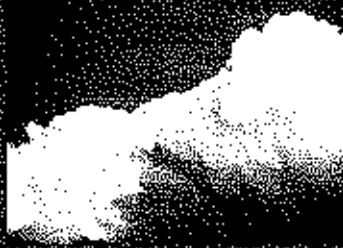
Sprengningen vil kunne skje i tidsrommet fra kl. 06.00 om morgenen til kl. 20.00 om kvelden. Av sikkerhetsmessige årsaker kan det i spesielle tilfeller være nødvendig å sprengne frem til kl 21.00 om kvelden. Vanlig arbeidstid er ellers kl. 06.00 til 23.00 inne i fjellet og kl. 06.00 til 21.00 ute i dagen.

Tunnelarbeidene vil bli drevet fra påslaget i Mulen. Samtidig vil det pågå grøfte/ledningsarbeider ved Svartediksdammen og i Tarlebøveien.

Ved ferdigstillelsen av arbeidene vil eksisterende gangveisystem i Mulen bli opprustet, samt at det anlegges en sittelutsiktsplass ved den nyanlagte gangveien i området.

Tunnelportalen sett fra Mulesiden før (øverst) og etter utbyggingen.

Medvirkende

Byggherre :

Bergen kommune
Kommunalavdeling teknisk utbygging
Vann- og avløpsseksjonen
Pb. 805,
5002 Bergen
Tlf: 55 56 60 00

Prosjekt- og byggleidelse :

Kommunalavdeling teknisk utbygging
Vann- og avløpsseksjonen

Rådgivende ingeniører :

Vannverks- og byggeteknikk -
Anleggsteknikk, geoteknikk og ingeniørgeologi -
Landskapsarkitekter -
Elektroteknikk -
Tilstandsregistrering av bebyggelse -

InterConsult Group ASA
Noteby AS
Kalve - Smedsvig AS
Monstad AS
Norman AS

Utførende entreprenør :

Tunnel- og vannledningsanlegg -

NCC Eeg-Henriksen Anlegg AS

Kart utarbeidet av Bergen Kommune, bilder side 1 FOTONOR AS, side 3 KALVE - SMEDSVIK AS, side 4 Color Bytes, Inc.
Oktober 98

MÅL FOR INFORMASJONSPLAN

Tiltak: 1.21 MÅL FOR INFORMASJONSPLAN
Mål: Informere om eller skape reelle forventninger til informasjonsvirksomheten til publikum, kunder, politikere, media, egne ansatte mm.
Beskrivelse av tiltak: Beskrive mål for informasjonsvirksomheten, både på kort og lang sikt. Beskrive tiltak med målgrupper, budskap og formidlingsmåte.
Kostnader:
Utarbeidet av: Ivar D. Kalland

INFORMASJONSSTRATEGI I TEKNISK UTBYGGING

Utdrag av sak fremlagt for hovedutvalg for teknisk utbygging.

Hovedutvalg for teknisk utbygging

Informasjonsstrategi i Teknisk utbygging

(Kommunalavd. tekn. utbygging)

RJE

KTU-0615-9610867

Hva saken gjelder:

Den 29. april 1996 vedtok Bergen bystyre at den enkelte kommunalavdeling skal gjennomdrøfte en informasjonsstrategi i forhold til sitt virkeområde.

Hovedutvalg for teknisk utbygging (HOTE) behandlet på møte 12/12-97 notat om Informasjonsstrategi i Teknisk utbygging og gjorde følgende vedtak:

1. Hovedutvalg for teknisk utbygging tar notat om Informasjonsstrategi i Teknisk utbygging til orientering
2. HOTE slutter seg til de skisserte tiltak for å bedre intern og ekstern informasjon i KTU.
3. HOTE ber om at tiltakene iverksettes snarest og at det legges opp til en jevnlig evaluering av informasjonsvirksomheten i KTU. Hovedutvalgets arbeidsutvalg holdes løpende orientert om iverksettelsen av de enkelte tiltakene i informasjonsplanen.
4. HOTE understreker viktigheten av gode informasjonsrutiner mellom den politiske og administrative ledelse.

Siktemålet er å ha en årlig revisjon av informasjonsstrategien i Teknisk utbygging.

Mål for 1998:

- Mer offensiv informasjon om sentrale satsinger i Bergen kommune slik dette fremgår av saksutredning.
- Øke bevisstheten omkring informasjon og service hos de ansatte i Teknisk utbygging.
- Bidra til felles, interne kultur og felles forståelse i organisasjonen - skape bedre forståelse for å tenke helhet.

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for teknisk utbygging tar forslag til revisjon av Informasjonsstrategi i Teknisk utbygging til orientering.

SAKSUTREDNING:

Åpenhet:

Vi skal drive aktiv informasjon om vår virksomhet og de satsinger som gjøres i Bergen kommune. Vi skal legge til rette for at publikum og presse får innsyn i virksomheten. Vi skal ivareta informasjonsplikten når vi behandler saker. Vi skal følge prinsippet om meroffentlighet. Vår håndtering av publikum skal være korrekt både med hensyn til informasjon, svar til rett tid

og vennlig løsningsorientert innstilling.

Tilgjengelighet:

Informasjon om Teknisk utbygging skal være lett tilgjengelig, blant annet gjennom sakskart og protokoller utlagt på sentrale steder i kommunen. Publikum skal ha tilgang til informasjon når de trenger det. Ansatte i Teknisk utbygging skal være tilgjengelig for å svare på spørsmål og søke å løse problemer som eventuelt oppstår når publikum og presse møter oss.

Alle ledere har ansvar for å informere sine ansatte, sine overordnede, publikum og presse om sin del av Teknisk utbygging sin virksomhet. Bevisst bruk av informasjon kan bidra til å skape forståelse for det som skjer og gjøre gjennomføringen av mange oppgaver enklere og raskere.

Målgruppe for informasjon i Teknisk utbygging:

1. Ansatte
2. Politikere
3. Media/byens innbyggere
4. Fagtidsskrift

Informasjonsansvar i Teknisk utbygging:

Fagdirektør er hovedansvarlig for informasjon knyttet til sitt fagfelt.

Dette gjelder:

- * Påpeke aktivt forhold som det skal informeres om.
- * Påse at informasjon blir gitt til riktig adressat, i riktig mengde og til riktig tid.
- * Hvor informasjon er av strategisk eller politisk art, forutsettes dette avklart med kommunaldirektør/leder i hovedutvalg.
- * Fagdirektør skal utvikle sine medarbeidere til å ha et aktivt forhold til informasjon.

Informasjonskonsulentens rolle i informasjonsbilde:

Media:

- * Primært skal kommunikasjon mot media skje via KTU sin informasjonskonsulent. Dersom dette ikke er mulig av tids- og/eller praktiske grunner, skal informasjonskonsulenten informeres om aktuell sak/kontakt og eventuell kompleksitet.
- * Informasjonskonsulent vurderer behov for videre informasjon mot kommunaldirektør/kommunaleråd dersom dette ikke er gjort av fagdirektør.

Ansatte:

- * Tilligger fagdirektør for forhold som går isolert sett på egen seksjon.
- * Forhold på tvers av seksjonen håndteres av personalavdeling. Informasjonskonsulent kan bidra med praktiske tiltak/organisering.

Byens befolkning:

- * Ansvar tilligger fagdirektør
- * Informasjonskonsulent bidrar med praktiske tiltak/organisering.

Fagtidsskrift:

- * Ansvar tilligger fagdirektør
- * Informasjonskonsulent bidrar med praktiske tiltak/organisering.

Politikere:

1. **Kommunalråder**
Primært skal informasjon gå gjennom informasjonskonsulent eller kommunaldirektør. Fagdirektør står imidlertid fritt til å velge direkte informasjon dersom dette ansees mest praktisk med hensyn til tid og ressursforbruk. Sakar av prinsipiell og/eller viktig karakter, skal kommunaldirektør være informert om.
2. **HOTE**
Informasjon til HOTE-medlemmene samlet skal gå gjennom informasjonskonsulenten. Direkte informasjon til enkelt medlem besørger av fagdirektør.

Informasjonsmål for 1998:

De viktigste informasjonsmessige utfordringer for Teknisk utbygging på kort sikt er:

Utbygging av bygg

- Sykehjemsutbygging - nybygg og ombygging
- Fullføring av skolebehovsplanen

Vedlikehold av bygg

- Vedlikehold av 1.000.000 m² bygg, fordelt på ca. 1100 enkeltbygg.

Vann

- Hovedplan for vannforsyning i Bergen
- Ombygging av Jordalsvatnet vannbehandlingsanlegg.
- Bygging av ny vannbehandling for Sædalen.
- Bygging av ny forsyningsløsning for Mula.
- Utbedring av brudd på vannledningsnett

Avløp

- Hovedplan for avløp i Bergen
- Ferdigstilling av avløpsanlegget Sentrum Nord/Eidsvåg.
- Utbedring av brudd på avløpsledningsnett
- Stamplan for Bergen

Veg

- Vintervedlikehold i Bergen
- Trafikksikring av skoleveier
- Utbygging av gang-/sykkelvegnett.

Kart

- Generell opplysning vedrørende bruksmulighet for kart
- Økt kartbruk i skolen
- Sykkelkart for Bergen

Generelle tiltak:

1. Ved oppstart av hvert investeringsprosjekt større enn 3 mill. kr. skal det lages pressemelding.
2. Ved overlevering/ibruktagelse av nyanlegg/ombygging/nybygg større enn 3 mill. kr. skal

det lages pressemelding. Fagdirektør skal aktivt vurdere markeringstiltak i forbindelse med overleveringer.

3. Hver seksjon skal aktivt legge forholdene tilrette for positiv informasjon knyttet til drift/investeringssaker som følger:

* Bygg og eiendom	2 saker pr. måned
* Oppmåling	1 sak pr. måned
* Veg	2 saker pr. måned
* Vann og avløp	2 saker pr. måned
* Seksjon tekniske tjenester	1 sak pr. måned
* Byggvedlikehold	1 sak pr. måned
* Byggprosjekt	1 sak pr. måned

Informasjonsmateriell leveres informasjonskonsulent for videre håndtering.

4. Teknisk utbygging skal vurdere å gjøre endel av sine anlegg/bygg tilgjengelig for publikum lørdag/søndag, 1 gang pr. år.

Virkemidler

Utfordringene ligger i å bruke informasjon og kommunikasjon som virkemidler for å oppdage og løse problemer internt og eksternt, og å hindre at det oppstår problemer i kontakten mellom Teknisk utbygging og omgivelsene. Gjennom bevisst bruk av informasjon (f.eks. presse, brosjyrer, folkemøter) skal vi søke å nå aktuelle målgrupper.

Hvordan nå ut med informasjon eksternt og internt?

Eksternt:

- aviser, radio og TV
- brosjyrer
- folkemøter

Internt:

hyppige flygeblad, avdelingsmøter, oppslag

Vaktsentralen:

Den døgnbemannede vaktsentralen i Teknisk utbygging skal i tilfelle driftsbrudd/spesielle hendelser straks melde videre etter følgende prioritering:

1. Driftsansvarlige
2. Informasjonskonsulent
3. Fagdirektør
4. Kommunaldirektør
5. Kommunaleråder

Det utarbeides rutiner for hvilke driftsbrudd/spesielle hendelser som skal varsles utover driftsansvarlige.

tillegg

INFORMASJONSMÅL I VANN- OG AVLØPSSEKSJONEN.

**T.o.m 1998 har vi lokalt i hovedsak bare ett mål:
Vedtatt informasjonsstrategi skal være etterlevd.**

Men

Det er under utvikling ett sett av spesifikke detaljerte mål for informasjonsvirksomheten

GENERELL INFORMASJON TIL POLITIKERE

Tiltak: 1.22 GENERELL INFORMASJON TIL POLITIKERE
Mål: Høyne kunnskap om VA-virksomheten blant politikere
Beskrivelse av tiltak: Lage brosjyrer som beskriver VA generelt, både tekniske beskrivelser, faglige beskrivelser, og økonomi (sammenheng mellom aktivitet/kvalitet og gebyrnivå). Arrangere seminarer for politikere - generelle seminarer for nye politikere - spesielle seminarer knyttet til planer og prosjekter Ta politikere med på kurs Lage politiske orienteringsaker
Kostnader:
Utarbeidet av: Ivar D. Kalland

INFORMERE OM SPYLING AV VANNLEDNINGSNETTET

Tiltak:	1.23 INFORMERE OM SPYLING AV VANNLEDNINGSNETTET
Mål:	Gjøre virksomheten mer synlig, skape forståelse for tiltak, som når det pågår, kun har negative effekter.
Beskrivelse av tiltak:	Detaljbeskrive rengjøring av vannledningsnettet for abonnentene, ved at media informerer daglig, med utgangspunkt i telefaks som oversendes media hyppig.
Kostnader:	Ubetydelige
Utarbeidet av:	Ivar D. Kalland

**BERGEN KOMMUNE
KTU VANN- OG AVLØPSSEKSJONEN**

Telefax

Til: Bergensnett, NRK og Næringsmiddeltilsynet

Fra: KTU, VA-seksjonen, Vaktentralen telefon: 5556 7815 fax: 5556 7838

Dato: 16. Nov. 1998

Melding

Det vil foregå utspyling på det offentlige vannledningsnett, i området Morvikbotn - Salhus, Vollane - Bekkjavik, Fossåsen - Fossekleiva, Myrdalsskogen - Spondalen i tidsrommet 17.11.98. Arbeidet vil bli utført på dagtid. Utspylingen kan i kortere perioder føre til at trykket reduseres, og at vannet inneholder partikkelrester (brunfarget vann).

Ved brunfarget vann må kaldtvannskranen stå åpen til vannet blir klart, og siler på tappeskraner rengjøres.

Henvendelser om utspylingen kan rettes til KTUs vaktentral tlf. 5529 1110 eller 5556 7815

UNDERVISNINGSSOPPLEGG TIL SKOLER (L97)

Tiltak:

2.1 UNDERVISNINGSSOPPLEGG TIL SKOLER (L97)

Mål:

Å styrke kunnskapen om kommunal VAR-virksomhet som en viktig del av lokal miljøforvaltning.

Beskrivelse av tiltak:

- Utarbeidelse av undervisningsopplegg om regional vannforsyning, avløpshåndtering og avfallsbehandling for bruk i L97.
- Som grunnlag brukes IVAR-mappe og det etableres arbeidsgrupper i skoleverket/VAR- miljøet for revisjon og lokal tilpasning:
 - Lærerveiledning (tekstdel)
 - Lysark-serier
 - Elevoppgaver
 - Besøksadresser for ekskursionsjoner
- IVAR-mappen brukes som mal. Den inneholder ca 55 lysark med følgetekst. Et lite antall av disse er steds spesifikke og må tilpasses lokale forhold. Det meste kan brukes som det er, eller med endringer en måtte ønske.
- Undervisningsopplegget og tilbudet/kontakter for omvisning og ekskursionsjoner presenteres på internett.

L97 er innrettet på grunnskolen; barne-/ungdomsskolen. Systemet kan selvsagt utvikles mot videregående. Når det gjelder videregående jfr pkt L.12, foreslås foreløpig at tilbudet begrenses til forelesning kombinert med omvisning på utvalgte anlegg. Det bør da utvikles 2- 4 timers tilbud med forberedte forelesninger og rutine for tilhørende omvisning.

Kostnader:

Trykkeriutgiftene for 200 stk mapper var ca kr 300 000,- eller ca 1 500,- pr mappe. Dette tilsvarte behovet i IVAR-regionen -en mappe til hver skole i en region med ca 230 000 innbyggere.

Rettighetene til bruk av materialet kjøpes av byrådet som har utarbeidet stoffet. Rettighetene kan etter avtale kjøpes for kr 25 000,- pr/område/region. Avtale gjøres gjennom IVAR-kontakt Sven Olav Yndestad, 51 81 04 00 eller på internett: ivar@ivar.rl.no

Kopi av tekstdel, evt papirkopi av lysark kan fås etter avtale med samme.

Utarbeidet av:

Sven Olav Yndestad

Skole

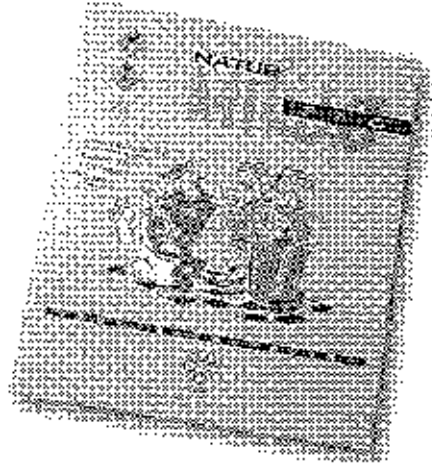
- Skole
- Avfall
- Vann
- Avløp
- Miljøplan
- Regulering
- Bygging
- Opplysning
- Formidling
- Hovedplan

Et nytt og spennende undervisningsopplegg i tråd med L-97.

IVAR har laget et komplett undervisningsopplegg om regionens vannforsyning, avløpshåndtering og avfallsbehandling til bruk i natur- og miljøfaget.

Materiellet er samlet i en perm (se bildet til høyre) som høsten 1997 ble gitt samtlige barne- og ungdomsskoler i IVARs medlemskommuner (Gjesdal, Hå, Klepp, Randaberg, Sandnes, Sola, Stavanger og Time).

Opplegget er utarbeidet i nært samarbeid med pedagogisk personell og er tilpasset det nye læreplanverket for grunnskolen (L-97). Permen er delt i 3 hovedemner: vann, avløp og renovasjon.

Til hvert emne er det utarbeidet:

- Lærerveiledning
- Illustrative, fargerike lysark-serier (overheads)
- Stikkord for hvert lysark (for lærer)
- Elevoppgaver
- Besøksadresser for elev-ekskursjoner

Fargekoder og nummerering gjør det enkelt å finne fram i permen, og materialet kan med letthet flettes inn i et temabasert undervisningsopplegg eller brukes av elever i forbindelse med prosjektarbeid.

Klikk [her](#) for å få nærmere informasjon om anlegg som kan besøkes av skoleklasser

VEILEDNINGSHEFTE FOR PRESSESTRATEGI

Tiltak: 2.2 VEILEDNINGSHEFTE FOR PRESSESTRATEGI
Mål: Gi VA-verk/kommuner et verktøy for utvikling av positive presserelasjoner
Beskrivelse av tiltak: Utarbeidelse av veiledningshefte som omhandler - Medias rolle (media og samfunn) - Hvorfor; nytte og betydning av mediarelasjoner - Hvordan; eksempler på og råd for utvikling av mediarelasjoner, kompetanseutvikling - Situasjoner; muligheter for og krav stilles til mediahåndtering i ulike situasjoner
Kostnader:
Utarbeidet av: Eivind Fjelldal

KURS/OPPLÆRINGSPAKKE I MEDIARELASJONER

Tiltak:

2.3 KURS/OPPLÆRINGSPAKKE I MEDIARELASJONER

Mål:

Sette nøkkelmedarbeidere i stand til å utvikle og ivareta mediarelasjoner (informasjonsplaner*)

Beskrivelse av tiltak:

Deltakelse på kurs e.l. som gir opplæring og trening i å møte media både i det daglige og i spesielle situasjoner:

- Forskjellige typer situasjoner
- Spesielle forhold for VA-sektoren
- Profil- og målbevissthet
- Medias behov
- Egennytte/bruke media
- Strategi og planlegging

* Tiltaket kan også kombineres med skolering i generell informasjon.

Kostnader:

Gjennomføring/deltakelse: selvfinansierende

Utarbeidet av:

Eivind Fjeldal

OPPLÆRINGS- OG INFORMASJONSPAKKE FOR POLITIKERE, MEDIA OG INTERESSEORGANISASJONER MED TEMA "RIKTIGE VA-GEBYRER GJENNOM OPTIMALISERING AV VA-LØSNINGER

Tiltak:	
2.4 OPPLÆRINGS- OG INFORMASJONSPAKKE FOR POLITIKERE, MEDIA OG INTERESSEORGANISASJONER MED TEMA "RIKTIGE VA-GEBYRER GJENNOM OPTIMALISERING AV VA-LØSNINGER	
Mål:	
Utvikle kostnadseffektive og bærekraftige VA-løsninger. Flytte fokus fra gebyrnivå til kvalitets- og servicenivå på kommunenes VA-tjenester.	
Beskrivelse av tiltak:	
<p>Definere de 10 viktigste nøkkelparametre for effektiv løsning av VA-oppgaver. Utarbeide idénotatet "Riktige VA-gebyrer gjennom optimalisering av VA-løsninger" (ca 20 sider). Målgruppe: Kommunepolitikere, ledere i teknisk etat samt økonomisjef/rådmann. Antydning innhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VA-sektorens økonomiske betydning i et samfunnsperspektiv (gjenanskaffelsesverdi, levetid, drift/vedlikehold, nyanlegg) - Hvilke forhold (kriterier) bør vurderes ved fastsettning av mål for VA-sektoren? - Hvordan måle kvaliteten på kommunenes VA-tjenester? - Hvilke forhold (parametre) påvirker VA-gebyrene? - Strategiske valgmuligheter (VA-faglige, geografiske og organisatoriske) - Prioriteringskriterier ved valg av tiltak - Kontroll av måloppnåelse <p>Utarbeide mal for rapportering til media og interesseorganisasjoner, med vekt på sammenheng mellom gebyrnivå og måloppfyllelse</p> <p>Årlig kåring av "10 på topp" blant norske kommuner (evt. NORVAR-medlemmer), basert på forholdet mellom VA-gebyrer og måloppfyllelse (score på de ti nøkkeltallene)</p>	
Kostnader:	
- Definisjon av nøkkelparametre (ref. NORVAR-prosjekt)	25. 000,-
- Utarbeidelse av idénotatet (ekskl. produksjonskostnader)	150. 000,-
- Mal for rapportering til media og interesseorganisasjoner	25. 000,-
- Årlig kåring av "10 på topp" (tilrettelegging, 1999)	20. 000,-
Budsjett utviklingsprosjekt (1999)	<u>220. 000,-</u>
Utarbeidet av:	
Gunnar Iir. Aasgaard	

TAKT OG TONE PÅ TOALETET

Tiltak: 2.5 TAKT OG TONE PÅ TOALETET
Mål: Hindre at uønskede artikler kastes i toalettet.
Beskrivelse av tiltak: Utarbeidelse av klistrelapper som kan festes til toalettet eller i nærheten av toalettet .
Kostnader:
Utarbeidet av: Jan Erik Alfstad

